

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
KATEDRA SPOLEČENSKÝCH VĚD

Bondage jako praktika intimity

Diplomová práce

Autor: Bc. Hana Hegerová

Studijní obor: Učitelství základů společenských věd a občanské výchovy pro střední školy a druhý stupeň základních škol a
Učitelství přírodopisu pro druhý stupeň základních škol

Prezenční studium

Vedoucí práce: doc. Giuseppe Maiello, Ph.D.

Olomouc 2017

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem svou diplomovou práci psala sama, a to s použitím uvedené literatury a internetových zdrojů. Dbala jsem přitom také pokynů vedoucího práce.

V Olomouci dne 11. dubna 2017

.....

Hana Hegerová

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji doc. Giuseppe Maiellovi, Ph.D. za odborné vedení diplomové práce, cenné rady, vstřícnost, ochotu a čas, který mi po celou dobu věnoval.

Velké poděkování patří také Bc. Davidovi Vejchodovi za cenné rady a pomoc nejen se směřováním výzkumu.

ABSTRAKT

Náplní práce je shrnutí důležitých informací týkajících se bondage. Toto téma spadá do oblasti sociologie intimity. Konkrétní informace o této problematice byly čerpány z odborné literatury a internetových zdrojů. Hlavní součástí diplomové práce, jsou rozhovory s lidmi provozujícími tyto praktiky a nahlédnutí do jejich soukromého i společenského života a života v této komunitě.

Klíčová slova:

bondage, BDSM, intimita, sexualita, dominance, submisivita, shibari

ABSTRACT

The job description is a summary of important information relating to bondage. This topic falls within the sociology of intimacy. For specific information on this issue were drawn from literature and Internet sources. The main part of the thesis, interviews with people engaged in such practices and insights into their private and social life and in the community.

Key words:

bondage, BDSM, intimacy, sexuality, dominance and submissiveness, shibari

OBSAH

1	Úvod	8
2	Cíle	9
3	Teoretická část	10
3.1	Sexualita	10
3.1.1	Historie sexuality	10
3.1.2	Homosexualita, heterosexualita	11
3.1.3	Závislost a intimita	12
3.1.4	Intimita	13
3.2	Sexuální chování a biologie	14
3.2.1	Pohlaví a pohlavní orgány	15
3.2.2	Zdravotní rizika	16
3.3	BDSM	16
3.3.1	Charakteristika BDSM	17
3.3.2	Oblečení a nástroje	18
3.3.3	Historie BDSM	19
3.4	Bondage	20
3.5	Shibari a Kinbaku	22
3.5.1	Historie	22
3.5.2	Rozdíl mezi shibari a kinbaku	22
3.5.3	Shibari	23
3.5.4	Kinbaku	23
3.5.5	Hoyo-jutsu	24
3.6	Neverbální Komunikace	24
3.6.1	Metakomunikace	25
3.6.2	Proxemika	26
3.6.3	Posturologie	26
3.6.4	Kinezika a gestika	27
3.6.5	Mimika	27
3.6.6	Haptika	28
3.6.7	Oční kontakt	29

3.6.8	Paralingvistika	29
3.6.9	Chronemika.....	29
4	Praktická část.....	31
4.1	Metodologie	31
4.2	Kvalitativní výzkum.....	32
4.2.1	Výběr respondentů v kvalitativním výzkumu.....	33
4.2.2	Etické otázky kvalitativního výzkumu	33
4.2.3	Hlubkový rozhovor	33
4.4	Výsledky z rozhovorů	37
5	Závěr.....	52
6	Zdroje	53
6.1	Knižní zdroje.....	53
6.2	Internetové zdroje.....	56
7	Přílohy	57
7.1	Obrázky	57
7.2	Výzkumná otázka.....	66
7.3	Otázky pro rozhovor	66
7.4	Pojmy související s BDSM	67

1 ÚVOD

I přes to, že žijeme ve dvacátém prvním století, některé věci a konkrétně některé převážně sexuální praktiky, které lidé provozují byly donedávna částečně tabuizovány a moc se o nich nemluvalo. Mnozí lidé proto dodnes ani přesně nevědí, jaké různorodé praktiky existují, co si mají představit pod některými pojmy a zkratkami a kdo se těmto praktikám věnuje. V posledních dvou letech se přece jen o některých sexuálních praktikách začalo hovořit více, a to v souvislosti s velice úspěšným filmem. Tento film zprofanoval některé konkrétní praktiky, ale bohužel ne vždy úplně věrohodně a pravdivě. I přes to vzrostl zájem lidí o toto odvětví a některé konkrétní praktiky se staly velice moderní. Kromě běžných lidí se tímto dokonce nechali inspirovat například režiséři, spisovatelé, nebo i některé módní značky.

Ve své práci se věnuji problematice jednoho konkrétního odvětví BDSM. Tímto odvětvím je bondage. Bondage se dále dělí na několik odvětví, ale pro mou práci je nejdůležitější konkrétně japonský styl bondage, který se nazývá shibari. Zkoumám ve své práci, jakou souvislost má bondage, intimita a psychika člověka.

Téma práce jsem si vybrala proto, že studuji společenské vědy, jejichž součástí je také sociologie, která mne velmi zajímá. Dalším podstatným důvodem bylo to, že jsem chtěla nějakým způsobem propojit ve své práci své dva studijní obory, které spolu na první dojem skoro vůbec nesouvisejí. Těmito studijními obory jsou společenské vědy se zaměřením na vzdělávání a přírodopis se zaměřením na vzdělávání. BDSM a konkrétně jako praktika intimity je téma, díky kterému jsem se mohla věnovat jak sociologii lidí, kteří provozují bondage, tak i tomu co se děje s lidským tělem při provozování této praktiky a jaká jsou zde nejen zdravotní rizika.

Tato práce by měla co nejsrozumitelněji přiblížit i laikovi, co je to BDSM, jakou má historii, co je to bondage, jaký je rozdíl mezi jednotlivými druhy bondagee a jaký mohou mít tyto praktiky dopad na lidské tělo a na lidskou psychiku. Zároveň by tato měla vyvrátit prekoncepty a miskoncepty, které má současná společnost.

2 CÍLE

Cílem mé diplomové práce je sjednotit důležité poznatky o bondage získané z odborné literatury a zjistit, jak lidé provozující bondage vnímají intimitu, co přitom pocítují, jak je vnímá jejich okolí a jaké jsou jejich dosavadní zkušenosti. Způsob, jakým toho chci docílit je sestavení polostrukturovaného rozhovoru, který využiju u dvou respondentů. Z těchto respondentů bude jeden primární, který byl záměrně vybrán proto, že se bondage a jiným praktikám věnuje aktivně již několik let a má spoustu zkušeností. Sekundární respondent je kvůli možnosti srovnání opačného pohlaví, ale zhruba stejného věku, a i když se bondage také věnuje a pohybuje se v komunitě lidí provozujících BDSM, nemá zdaleka tolik zkušeností a neprovozuje bondage tak dlouho, jako primární respondent.

Práce by měla být prakticky využitelná pro sociologické výzkumy a výzkumy z oblasti antropologie sexuality.

3 TEORETICKÁ ČÁST

3.1 Sexualita

Pojem sexualita v sobě zahrnuje nejrůznější vlastnosti a jevy týkající se nejen lidí ale i ostatních živých organismů. Tyto jevy vyplývají z pohlavních rozdílů mezi mužem a ženou, popřípadě samcem a samicí. K sexualitě neodmyslitelně patří tělesné, hormonální a reprodukční rozdíly mezi pohlavími. S tím úzce souvisí dispozice k projevům chování a citění, které vyplývají z rozdílů mezi pohlavími. Erotické projevy nemusejí vždy být striktně vázány pohlaví, existují totiž i výjimky, ale i přes to spadají pod pojem sexualita (Hartl 2000: 532).

Téma sexualita se týká každého člověka a ať už chceme nebo ne, provází nás již od základní školy. První pojem o tom, co je to sexualita získá člověk většinou až na druhém stupni základní školy, v některých ojedinělých případech i dřív. V Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání, konkrétně ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se o sexu hovoří v souvislosti s uplatňováním ohleduplného chování k druhému pohlaví a orientaci v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty. Ve vzdělávací oblasti Výchova ke zdraví se o sexualitě hovoří v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli. Žák by měl pochopit význam sexuální zdrženlivosti v dospívání a důležitost odpovědného sexuálního chování. Sexualita je zde popisovaná jako součást formování lidské osobnosti. Okrajově je sexualita zmíněna ještě v některých dalších kapitolách Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Sexualitě se věnuje také učivo Výchovy ke zdraví na gymnáziích. V souvislosti se vzdělávacím oborem Výchova ke zdraví je sexualita zmíněna ve dvou kapitolách. V kapitole Změny v životě člověka a jejich reflexe, kde se hovoří o etickém přístupu k sexualitě a právech jedince v oblasti sexuality. V kapitole Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence se hovoří o rizicích v oblasti sexuálního zdraví a sexuálně orientované kriminalitě. Sexualita je zde zmíněna taky v průřezových tématech, a to konkrétně v multikulturní výchově. Zde se hovoří o pohlaví a sexuální orientaci (Balada 2016: 59n, RVP ZV: 49 – 50).

3.1.1 Historie sexuality

Sexualitu bychom neměli chápat pouze jako pud, který musí být kontrolován kvůli požadavkům společnosti, ale také jako něco, co může být zvládnuto a co je vlastně

základem sociální kontroly. Sex v současné době není tabu, jako tomu bylo v minulosti. V současnosti je to spíš předmět neustálých diskusí a zkoumání. Sexualita je poměrně mladý termín, který se objevuje až v devatenáctém století. První zmínka o tomto termínu pochází z Oxfordského slovníku angličtiny. Koncem devatenáctého století byla sexualita chápána jako tajemství, před kterým je třeba se chránit. Například proti masturbaci se vedly kampaně, které s tímto pro společnost nebezpečným jevem vedly válku. Tyto kampaně spouštěli zejména lékaři a učitelé, kteří chtěli objasnit neblahé následky masturbace pro jednotlivce a pro celou společnost. Mnoho společností v minulosti rozvíjelo pojem o sexualitě pouze prostřednictvím umění, až některé vyspělé západní společnosti ustanovily první vědu týkající se sexu. Najednou se začaly zkoumat všechny činy, myšlenky, ale také představy o sexu. Začaly se objevovat první týmy expertů a sexuologů, kteří se tímto odvětvím zabývali. Erotická slast neboli sexualita se začala rozlišovat na normální a patologickou. Například ženská sexualita byla v devatenáctém století potírána, protože se věřilo, že je původcem hysterie, a dětská sexualita byla proti přírodě. Manželský sex měl být odpovědný, zdrženlivý a provozovaný jen určitým způsobem, tak, aby nebylo zapotřebí užívání antikoncepce. Velikost rodiny měla přirozeně vyplývat z disciplíny. Vrcholem všeho bylo vytvoření katalogu perverzí a způsobů jejich zvládnutí (Foucault 1986: 142, Giddens 1992).

3.1.2 Homosexualita, heterosexuality

Podle výzkumů amerického sexuologa, biologa, profesora entomologie a zoologie Alfreda Kinsey Charlese, který v roce 1947 založil institut pro výzkum sexu na Indiana University, se pouze padesát procent amerických mužů nikdy nepodílelo na homosexuálním aktu ani nepocítily homosexuální touhu. Z toho osmnáct procent mužů bylo zcela homosexuálních, nebo bisexuálních. U žen mělo homosexuální zkušenost třináct procent, a zcela homosexuální byla dvě procenta. Toto zjištění tehdy šokovalo nevěřící veřejnost. V době, kdy Kinsey prováděl tento výzkum, byla homosexualita považována za patologii a sexuální deviaci. V současnosti tomu tak není. Výraz gay, který se nyní pro homosexuály používá, znamená anglicky živý, veselý a pestrý, což jen dokazuje současnou otevřenost a legitimitu, která je naprosto odlišná od toho, jak byli tyto lidé chápáni v minulosti. Homosexualita se stala veřejnou záležitostí, a začaly vznikat různé gay komunity, organizace a subkultury (Giddens 1992).

3.1.3 Závislost a intimita

Mezi závislostí a intimitou panuje vzájemný vztah, který musí být vyrovnaný, jinak by vztah nemohl správně fungovat. Každá spoluzávislá osoba se snaží nalézt kus sebe ve svém partnerovi a snaží se o splynutí své a partnerovy osobnosti. Snaží se tak nalézt pocit bezpečí. Takováto spoluzávislost může ale být svazující pro partnera a může vztah vážně narušit. Jedním z řešení, jak vztah zachránit jsou nejrůznější terapie, kde se závislý jedinec snaží odpoutat od partnera a vytvořit si takzvaný „láskyplný odstup“. Nejedná se ale o podporu egoismu, nebo dokonce narcismu, jde spíše o snahu vytvořit harmonický láskyplný vztah. Cílem je u závislých jedinců vypěstovat nové návyky, jako je například schopnost naslouchat druhým, nesoustředění se na jedinou osobu, nebo třeba odpoutání se od bývalého vztahu, který díky závislosti zkrachoval (Giddens 1992).

Pro vyvážený vztah je zásadní definování osobních hranic, poznání charakteristik partnera a umožnění partnerovi poznat naše charakteristiky. K tomu je důležité poznání vlastních, osobních hranic. Tato vyváženost navíc zajišťuje rovnováhu moci mezi mužem a ženou (Giddens 1992).

Rozdíly mezi vztahem závislým a vztahem intimním:

Tabulka 1: Rozdíl mezi závislým a intimním vztahem (Giddens 1992)

Závislý vztah	Intimní vztah
Přehnané zaměření se na to, najít partnera. V některých případech jde o posedlost.	Prioritou takového vztahu je rozvoj a nalezení vlastního JÁ.
Touha a potřeba po bezprostředním uspokojení druhým člověkem.	Touha po spokojeném, šťastném, fungujícím a dlouhotrvajícím vztahu.
Vynucování sexu, nebo v některých případech dokonce úplné oddanosti.	Vztah založený na svobodě volby u obou z partnerů.
Nerovnoměrné rozdělení moci ve vztahu.	Vyrovnané rozložení moci ve vztahu.
Vynucování si nadvlády a kontroly.	Umění najít kompromis a vyváženého střídání se ve vedení.
Když se partnerovi něco nelíbí, nebo něco nevychází podle jeho představ, nehodlá se o tom bavit a s druhým diskutovat.	Otevřené jednání a naslouchání při sdělování potřeb a pocitů. Uvědomění si toho, co pro druhého partner znamená.

Manipulace a snaha změnit partnera k obrazu svému.	Hledání kompromisů a přijetí partnera se všemi jeho pro nás kladnými i pro nás zápornými vlastnostmi.
Nedůvěra.	Vzájemná důvěra.
Vztah, který se zakládá na iluzích a který se vyhýbá veškerým nepříjemnostem.	Vztah, ve kterém si oba partneři plně uvědomují realitu a který respektuje všechny její stránky.
Snaha o zachování stagnujícího vztahu bez jakýchkoliv změn. Strach ze změn.	Snaha o neustálé zlepšování vztahu. Snaha o to, aby se vztah nestal fádňím.
Víra v to, že partner za námi bude stát v každé situaci a bezmezně nás ochraňovat.	Zdravé zaměření se sama na sebe u obou partnerů.
Snaha o naprosté propojení a sdílení všech pocitů i problémů partnera.	Zdravý odstup a přiměřené starání se o partnerovu spokojenost bez toho, aby se partneři jakkoliv navzájem omezovali.
Sex, který je sice plný vášně, ale také obav z neuspokojení.	Sex založený na vzájemné touze a porozumění potřeb a pocitů druhého.
Výčitky zaměřené na partnera, nebo sama na sebe.	Pomoc a porozumění při řešení nepříjemností a problémů.
Opakující se zoufalost a trápení.	Stabilní spokojenost a klid.

Na rozdíl od téměř všech ostatních organismů nejsou lidé přístupní sexu pouze po krátké období během ženské ovulace, ale také mimo ni. Jsou tudíž permanentně připraveni na sex (Diamond 2003).

3.1.4 Intimita

Vztahy jako takové jsou běžnou součástí našich životů v naší společnosti. Zatímco dříve byly vztahy zaměřené více na rodinu a na soužití s jedním partnerem, v současnosti tomu tak není. Žijeme v době, kdy je běžné že lidé spolu mají pouze příležitostný sex za účelem si užít, a přitom se nevázat. V souvislosti s tím ale vznikají pocity nedostatku citu, nebo nedostatku intimity (Osho 2001: 36n).

Intimita má jen velmi málo společného s tělesným prožitkem, jde zde spíše o psychiku jedince. Jedná se zejména o ochotu ukázat partnerovi své nejhlubší pocity

a svou zranitelnost a zároveň mu natolik důvěřovat, abychom se nemuseli bát zklamání. Tato ochota pramení z obrovské vnitřní síly, kterou jedinec musí mít pro případ, že by přece jen ze strany protějšku došlo k nějaké zradě. Tato síla je důležitá proto, aby nedošlo k následnému trvalému a nevratnému poškození psychiky v souvislosti s intimitou (Osho 2001:36n).

3.2 Sexuální chování a biologie

Podle britského přírodovědce a zakladatele evoluční teorie Charlese Roberta Darwina po zkřížení dvou rodičů vzniknou různí potomci s různými vlastnostmi. Jde jak o vlastnosti fyzické, tak o vlastnosti fyzické. Lidská populace se rozmnožuje takzvaným výběrovým křížením, což znamená, že se mezi sebou kříží jedinci s podobnými vlastnostmi, což znamená, že mají i podobný genotyp. Genotypem se rozumí kompletní genetická informace organismu zapsaná v DNA. Z biologického hlediska není nic zvláštního na tom, když se například dvěma hnědovlasým rodičům narodí blondáté dítě. Tento jev nejlépe popisuje Gaussova variační křivka. V sexuologii by na rozdíl od biologie byla tato odchylka chápána úplně jinak. Gaussova variační křivka nám ukazuje plynulý přechod od jedné krajnosti ke druhé a nikde není určena přesná hranice, co je ještě normální a co už se normě vymyká. Na rozdíl od toho v sexuologii existuje jasná hranice mezi tím, co je ještě normální a co už je deviantní neboli co vybočuje z normy (Weiss 2002, Šafářová 2011: 30 – 31).

V díle O původu druhů přírodním výběrem hovoří Darwin o tom, že organismy přežívají a rozmnožují se podle toho, jak jsou schopné přizpůsobit se okolnímu prostředí. Během přírodovědné expedice nasbíral materiály, díky kterým sestavil svou teorii. Každý organismus se vyvíjí a postupně se přizpůsobuje svému prostředí. Ten, který se nejlépe přizpůsobí prostředí má největší šanci na přežití, a tudíž také největší šanci přežít a své geny tím poslat do dalších generací. Například u myší, které žijí v noci je větší pravděpodobnost, že přežijí tmaví jedinci, než ti světlí. Naopak u myší žijících ve dne je větší pravděpodobnost že přežijí světlí jedinci. Rodiče obou těchto jedinců (jak tmavého, tak světlého), byli šedí, ale celá populace se postupně přiblíží k některé z krajních barev (bílá, černá), podle toho, v jakém prostředí budou žít a jaké zbarvení pro ně bude výhodnější. V biologii tudíž tyto krajnosti mají potenciál přetrvat a pokračovat dále. Takovýto biologický pohled tudíž vyzdvihuje abnormalitu (Šafářová 2011: 107 - 110, Darwin 2007).

V sexuologii je tomu jinak. V sexuologii se předpokládá, že jedinci, kteří se nějak liší od průměru jsou deviantní. To znamená, že trpí některou z poruch dvoření. V sexuologii existuje model dvoření, který má několik fází. První fází je lokace, což znamená zaznamenání partnera, druhou fází je pretaktilní interakce, což znamená přiblížení se k partnerovi, třetí fází je taktilní interakce, což je dotýkání se partnera a poslední čtvrtou fází je genitální interakce, což znamená pohlavní styk. Tento model dvoření popisuje průběh normálního sexuálního chování. Oproti tomu nenormální neboli deviantní chování se projevuje chybováním v některé z těchto fází (Freund 1998, Kolářský 2005: 28 – 35, Laws 2008: 70).

3.2.1 Pohlaví a pohlavní orgány

Důležité je si uvědomit, jakou roli v odlišnostech pohlaví hraje biologie. V první řadě se jedná o rozdíl mezi fyzickou stavbou ženského a mužského těla. Odlišnost mezi mužem a ženou je na několika úrovních. Základem všeho jsou pohlavní chromozomy. Každý člověk má v každé své buňce celkem 46 chromozomů. Tyto chromozomy jsou rozděleny do dvou sad a to proto, že jednu sadu chromozomů získává člověk od matky (celkem 23 chromozomů) a druhou od otce (celkem 23 chromozomů). Dvacátý třetí chromozom je vždy pohlavní, a to buď X (samičí chromozom) nebo Y (samčí chromozom). Mužské pohlavní chromozomy jsou dvojího druhu, a to X a Y, ženské pohlavní chromozomy jsou XX. Pohlaví je proto určeno tím, jestli se při splynutí pohlavní buňky muže (spermie) a pohlavní buňky ženy (vajíčka), sejdou dva pohlavní chromozomy X a potomkem bude žena, nebo jestli se sejdou dva různé pohlavní chromozomy X a Y potomkem bude muž (Giles 2003: 96 - 101, Rosypal 2003: 564, Šafářová 2011: 55 – 56)

Dalším důležitým stupněm ve vývoji hned po pohlavních chromozomech jsou pohlavní hormony. Ženské i mužské pohlavní hormony jsou zodpovědné zejména za správný vývoj a za správnou funkci pohlavních orgánů. Dále také za specifické sexuální chování a za vývoj sekundárních pohlavních znaků jako je například růst prsou a pánve u žen a hlubší hlas a vousy u mužů. Mužský pohlavní hormon se nazývá testosteron, díky kterému se vyvíjí mužské pohlavní orgány, způsobuje růst vousů, ochlupení, svalů a hlubší hlas. Testosteron vzniká ve specializovaných buňkách ve varlatech mezi semenotvornými kanálky. Ženské pohlavní hormony jsou dva, a to estrogen a progesteron. Estrogen má vliv na rozvoj druhotných pohlavních znaků, jakými jsou růst

ženských pohlavních orgánů, růst prsů a menstruační cyklus. Estrogen vzniká v Grafově folikulu, což je kulatý váček ve vaječníku vyplněný tekutinou a obsahující vajíčko, které je přichycené ke stěně folikulu. Progesteron je důležitý zejména v těhotenství například pro tvorbu mléka. Ženský pohlavní hormon progesteron vzniká ve žlutém tělísku ve vaječníku. Žluté tělísko vznikne prasknutím Grafova folikulu. Tímto způsobem dochází k tomu, že se pravidelně střídá působení estrogenu a progesteronu, což ovlivňuje změny děložní sliznice a způsobuje menstruaci. Důležitým faktem je také to, že produkce testosteronu u muže probíhá nepřetržitě po celý život, ale produkce estrogenu a progesteronu u žen po klimakteriu je jen velice nízká (Giles 2003: 96 - 101, Leifer 2004: 28 – 37, Rosypal 2003: 566).

3.2.2 Zdravotní rizika

Při provozování shibari existují zásady, které se musí dodržovat, aby se předešlo zranění. V první řadě by každý rigger měl vědět, jak silné úvazy si může dovolit na jakých částech těla. Měl by vědět, kudy vedou důležité tepny a žíly, které se nesmí přerušit a stejně tak kudy vedou důležité nervy. Problém může nastat, pokud se nějakým úvazem skřípne například krční tepna. Přerušením krevního oběhu v mozku jen na několik sekund může vyvolat bezvědomí a přerušení tohoto oběhu na tři až pět minut vede ke smrti. Pro takovéto případy u sebe rigger nosí nůžky, aby mohl toto zaškrcení co nejrychleji uvolnit. Dalším rizikem je snížení přívodu kyslíku do svalu zaškrcením tepny. V takovém případě se začne vytvářet odpadní látka v podobě kyseliny mléčné, která není ze svalu krví odplavována a hromadí se. Takto vznikne nepříjemná svalová křeč, kterou je potřeba uvolnit a sval protáhnout. Nejdůležitější při provozování bondage proto je pravidelná kontrola prokrvení končetin a všech míst na těle, které jsou stlačené uzly a provazy (Machová 2016: 46, Rosypal 2003: 549).

3.3 BDSM

Jedná se o druh lidského sexuálního chování, které je odlišné od klasického pohlavního styku. Lidé, kteří vyznávají BDSM žijí většinou svým unikátním životním stylem, kde je důležitá absolutní sexuální svoboda a sebepoznání. I přesto, že v současnosti BDSM přitahuje miliony žen a mužů po celém světě, nebylo tomu tak vždy. BDSM bylo původně společností zatracováno a odsuzováno (Kubík 2010: 39).

3.3.1 Charakteristika BDSM

Zkratka BDSM pochází z angličtiny a jde o sloučení několika anglických slov a zároveň několika jiných zkratek. Těmito zkratkami jsou B&D což znamená bondage a disciplína, dominance, fyzické omezování a nadvláda, D&S což znamená dominance a submisivita (podání), neboli nerovné postavení až otroctví a S&M což znamená sadismus a masochismus (somasochismus). Zkratky B&D, D&S, a S&M má každá svou vlastní jazykové historie. B a B&D se vztahuje k dominanci, která má stále více specializované techniky a vysoký stupeň praxe. Termín BDSM je často používán pro komunitu lidí s podobným sexuálním zaměřením, která zahrnuje nadšence konsenzuálního sexuálního otroctví jako hry nebo životního stylu, dominance, submisivity, bolesti, nebo různorodých pocitů, energií, rolí, a fetišů. Komunita zahrnuje širokou škálu postupů, typů vztahů a rolí, od běžnějších (například svazování lanem, otroctví nebo bičování), až k těm méně běžným (incestní motivy, vampirismus nebo bloodplay což znamená sexuální zájem o krev a upírství, nebo v případě BDSM o upířský způsob života), ale všechny tyto variace mají společný zastřešující termín BDSM. BDSM je relativně nový pojem souhrnně užívaný pro množství sexuálních praktik založených na vzájemné domluvě partnerů. Tato domluva tkví v tom, že vždy jeden z partnerů je nadřazen tomu druhému. Lidé, kteří BDSM neprovozují, ale občas i ti, kteří BDSM praktikují často neví, co tato zkratka přesně souhrnně znamená a co definuje tuto sexuální kulturu (Kubík 2010: 39 - 40, Maginn 2015: 119n, Weiss 2011: 10n).

Komunita zahrnuje nejen BDSM orientované lidi, ale mimo jiné síť BDSM organizací, místa setkání, webové stránky, e-mailové seznamy, konference, a tak dále. BDSM bývá často zaměňováno se SM, ale na rozdíl od sadomasochismu mantrou moderního BDSM je takzvané RACK (Risk-aware consensual kink = vědomé riziko dohodnuté výstřednosti), což znamená že BDSM komunita je tolerantní k některým rizikovým sexuálním praktikám, pokud jsou si účastníci plně vědomi jejich nebezpečí, nebo také SSC (Safe, sane and consensual = bezpečný, rozumný a domluvený), což znamená bezpečnost, zdravý rozum a společná dohoda zúčastněných. Lidé provozující BDSM mohou mít nejrozličnější zaměření a fantazie, ale kvůli SSC nebo RACKu jsou všechny vztahy a praktiky založené na vzájemné důvěře, pochopení a respektu. Právě tyto podmínky mnohé sadomasochisty odrážejí od připojení se k BDSM komunitě. BDSM praktiky jsou proto často nazývány hrou či akcí, kde se většina praktik odehrává na vzájemné nerovnosti partnerů, kdy jeden z partnerů je zcela nadřazený, dominantní

a vládnoucí a druhý je podřízený, poslušný a submisivní. BDSM akce, které se vyznačují tím, že se většinou jedná o podobu scének. V případě SM se jedná hlavně o výprask a formování jakési kázně, ale v BDSM jde spíše o jakousi hru, jejíž součástí může být také výprask, ale ne takový, jako v případě SM. V tomto se SM komunita liší od BDSM komunity (Kubík 2010: 39 - 40, Weiss 2011: 10n).

3.3.2 Oblečení a nástroje

BDSM aktivity v sobě typicky zahrnují také takzvané fetiše, což jsou nejružnější pomůcky. Tyto pomůcky mohou mít podobu různých kožených nebo latexových oblečků, masek, bičků, provazů a jiných nástrojů. Právě hmotná kultura spojená s BDSM mu dává jeho estetickou sílu a přitažlivost pro sexuální menšinu, která jej provozuje. Existují určité položky oblečení a rekvizit vyrobené z kůže, gumy, PVC, nebo v některých případech drátů, jako třeba drátěná košile, které mohou být přímo spojené se symbolikou hmotné kultury BDSM. Základními nástroji BDSM hry jsou položky jako například pouta, bičiky, dŕtky (*Obrázek 1*), provazy, kuličkový roubík (*Obrázek 2*), popruhy, obojek a vodítko, jehly a cejchovací železa. Jedním z nejdůležitějších aspektů pro BDSM se stává prostor, který je velmi důležitý, ale často nevyhovující, nebo malý. Proto je v poslední době tendence přesunout tyto prostory do komerční sféry a usadit je na očích veřejnosti, stejně jako erotické kluby, striptýzové kluby a sexshopy. Existují i běžné druhy oblečení, které byly přivlastněné a nějakým způsobem modifikované ze strany členů BDSM komunity. Příkladem takovéto modifikace je PVC bota baletky (*Obrázek 3*), která symbolizuje zdrženlivost, sílu a kázeň. Velkým průkopníkem BDSM tematiky byl je nepochybně také módní průmysl. Mezinárodně uznávaní módní designéři jako je například Herve Leger (bandážové šaty), Jean-Paul Gaultier (korzetové šaty a kuželová podprsenku), Vivienne Westwood (sexy punk) a Dolce & Gabbana (kolekce domina) byli zodpovědní za rozšíření fetišem inspirovaného oblečení. To se týkalo hlavně spodního dámského a pánského spodního prádla (*Obrázek 4*). Luxusnější obchody se spodním prádlem a erotické butiky úspěšně vytvořili kolekce inspirované BDSM, které mají širokou klientelu nejen lidí z BDSM komunity. Velikou vlnu zájmu lidí o prádlo s BDSM tematikou rozpoutala premiéra filmu 50 Shades of Grey v roce 2015, ve kterém je jedna z forem BDSM zachycena (Maginn 2015: 119n).

3.3.3 Historie BDSM

Přesný historický původ BDSM nelze jednoznačně určit. V minulosti zcela jistě existovali lidé, kteří vědomě či nevědomě provozovali různé formy a praktiky příbuzné BDSM. Jedním z nejstarších důkazů sadomasochistických aktivit byl obraz nalezený na etruském pohřebišti. Tento obraz pocházel z konce šestého století před naším letopočtem a jsou na něm zobrazeni dva muži, kteří rukou a prutem bijí ženu v erotické situaci. Římský císař Tiberius, který vládl v letech 14 až 37 našeho letopočtu dokonce zřídil ministerstvo pro péči o rozkošné prožitky. Na sklonku své vlády zřídil Tiberius zvláštní salon, kde sledováním ostatních lidí při nejrůznějších sexuálních praktikách uspokojoval své touhy. Ve sklepích tohoto paláce se údajně odehrávaly aktivity blízce příbuzné BDSM. U některých následujících římských císařů je zase znám fakt, že nacházeli zalíbení v bičování svých otroků a otrokyň, což jim údajně přinášelo sexuální uspokojení. Svazování a bičování bylo sloužilo v císařském Římě jako náhrada za sexuální styk, nebo jako součást milostné přehry (Kubík 2010: 50 – 60).

Nejstarším dochovaným spisem, který se prokazatelně zabývá sexem a rozkoší je Vátsjájanova Kámasútra. Tato kniha vznikla někdy mezi čtvrtým a pátým stoletím našeho letopočtu a podává ucelený obraz o sexuálních praktikách ve staré Indii. Tato kniha je považována za jeden z prvních písemných zdrojů popisujících sadomasochistické aktivity a jejich pravidla (Kubík 2010: 50 – 60).

V historii BDSM je za významnou osobnost považován Donatien Alphonse Francois de Sade, známý jako markýz de Sade, který byl narozen roku 1740 a zemřel roku 1814. jeho jména dalo vzniknout pojmu sadismus. De Sade měl sice manželku, se kterou vedl běžný život, který ale neuspokojoval jeho touhy a fantazie. Proto si domů vodil prostitutky, které nutil snášet ponižování, mučení a bičování. Aby ženy jeho choutky lépe snášely, podával jim dokonce jedy, za což byl následně zatčen a trestán, protože minimálně dvě z nich poté onemocněly. Byl několikrát odsouzen a vězněn a ve vězení sepisoval své sexuální zážitky do románu Sto dvacet dnů Sodomy. Nakonec zemřel v blázinci (Kubík 2010: 50 – 60).

Další důležitou osobností byl Leopold von Sacher-Masoch, který se narodil roku 1836. od jeho jména byl později odvozen výraz masochismus. Vystudoval práva na Univerzitě Karlově v Praze, psal povídky, romány a divadelní hry. Velkou inspirací pro jeho mimořádné sexuální choutky, které měl již od útlého dětství pro něj byla jeho teta. Byla velmi dominantní a často Masocha bila. Měl celkem tři ženy a se všemi z nich měl

velice zvláštní sadomasochistický vztah. Od všech se nechal týrat, ponižovat, mučit a sloužil jin jako otrok. Na sklonku života se u něj projevila vážná duševní choroba, díky které trpěl halucinacemi a choval se agresivně. Zemřel v roce 1905 (Kubík 2010: 50 – 60).

Již ve druhé polovině 18. století existovaly v Anglii takzvané veřejné domy, které poskytovaly svým zákazníkům servis v podobě bičování a jiných masochistických praktik. K BDSM jak ho známe v dnešní podobě přispěl evropský a americký fetišismus ve dvacátých a třicátých letech minulého století. V té době se již zformovala subkultura homosexuálních mužů, ale ženská homosexualita, která je nyní častou součástí BDSM praktik vešla ve známost až počátkem osmdesátých let našeho století. Do té doby mělo BDSM pevný řád, takzvaný Starý řád, který jasně udával neměnné role – Master, nebo otrok, bránil vstupu heterosexuálním mužům a lesbám. Až koncem minulého století vznikl takzvaný Nový řád, který mimo jiné akceptuje záměnu rolí neboli switching, je zrušeno omezení pro lesby a pro heterosexuálně orientované (Kubík 2010: 50 – 60).

V sedmdesátých letech minulého století se začaly objevovat první magazíny s BDSM tematikou, začaly se zakládat první BDSM kluby a organizovat první BDSM akce. Prudký rozmach BDSM nastal ve dvacátém prvním století díky současným moderním technologiím a internetu. Velmi se usnadnil celosvětový kontakt mezi lidmi, kteří hledají v této oblasti partnera. Podle různých internetových analýz lze odhadnout, že zhruba dvacet procent světové populace užívající internet se vážně zajímá o BDSM (Kubík 2010: 50 – 60).

3.4 Bondage

Bondage je jednou z nejobvyklejších a nejrozšířenějších BDSM praktik. Hlavním účelem této praktiky je znehybnění partnera, a to buď částečné, které slouží spíše pro estetické účely nebo úplné, které slouží ke znehybnění. Mnoho lidí nemá moc dobrý pojem o tom, co to bondage, nebo česky erotické svazování, přesně je. Znají to například jen z televize a filmů typu Padesát odstínů šedi, ve kterých je realita zkreslená. Mnoho lidí si právě kvůli takovýmto filmům často myslí, že se jedná především o násilí a že u bondage musí být vázaný člověk nahý a že to musí nutně souviset s nějakou jinou sexuální praktikou, což není pravda. Vázání musí být příjemné oběma partnerům, musí probíhat se souhlasem obou partnerů, člověk může být oblečený a vázání nemusí být zakončeno pohlavním stykem. U bondage se konkrétně jedná hlavně o to, že člověk je nějakým způsobem

svázán a omotán provazy. Bondage může být prováděna dvěma způsoby, a to buď funkčně, nebo esteticky. Funkční bondage se zabývá umění zvané kinbaku, při kterém jde hlavně o znehybnění partnera a o jeho pocity. U estetického vázání zvaného shibari se jedná také o psychiku partnera, ale je zde důležitá také estetická stránka. V každém případě se v první řadě jedná o techniku, kterou nemůže dělat člověk, který o ní nic neví, protože by mohl ohrozit zdraví partnera. Proto je u bondage velmi důležité řídit se rozumem, chovat se bezpečně a vždy mít souhlas obou partnerů (Edison 2017, online).

Technika bondage má sama o sobě mnoho variant. Může se jednat o obyčejné a jednoduché přivazování k posteli, různé ozdobné uzly a úvazy na těle, nebo třeba důmyslně propracované konstrukce z provazů. Existují tři základní typy vázání bondage. Těmito typy jsou: japonský styl, fusion styl a západní styl. Do japonského stylu spadá shibari a kinbaku, kterým se ve své práci věnuji v následující kapitole. Fusion styl se vyznačuje tím, že je složitější než japonský styl a že se při něm užívá více druhů uzlů. Pro požadovaný efekt se zde využívá barevná syntetická lana silnějšího průměru. Poslední západní styl je zaměřený na rychlost a praktičnost a pro provazy se zde využívají i umělé materiály jako je polypropylen a podobně (Edison 2017, online).

Nejčastěji používaným materiálem pro bondage jsou měkké bezdušové provazy, které v případě sklouznutí nezpůsobují popáleniny. Používat se mohou mimo jiné i řetízky často v kombinaci s D-kroužky a karabinami. V některých případech se používají i lepicí pásky nebo třeba potravinářské folie (Kudlanka 2016, online).

U bondage rozeznáváme tři základní pozice. Těmito pozicemi jsou Hogtie (*obrázek 7*), Frogtie (*Obrázek 9*) a Balltie (*Obrázek 8*). Hogtie je jinými slovy česky řečeno koelec, nebo také prasečí úvaz. Tento název vznikl v zemědělství a jedná se původně o úvaz, kterým se svazovala zvířata tak, aby jim byl co nejvíce znemožněn veškerý pohyb. Základem tohoto svázání je to, že kotníky jsou za zády přivázány k oběma zápěstím. Jedná se o jednu z nejnebezpečnějších technik, protože pokud se tento úvaz propojí se smyčkou kolem krku, může se model udusit. Proto se doporučuje smyčku kolem krku nepoužívat. Frogtie jak už napovídá, je jinými slovy řečeno žabí úvaz. Připodobnění k žábě se používá proto, že při tomto úvazu jsou lýtky a kotníky přivázány ke stehnům a zápěstí jsou připoutána po stranách ke kotníkům. Balltie znamená kulovitý úvaz, který spočívá v tom, že osoba je svázaná do klubíčka. Nohy a stehna se skrčí k pasu a přivážou se k trupu. Ruce se přivážou před nebo za tělo (Larocco 2016: 27).

3.5 Shibari a Kinbaku

Oba tyto typ bondage spadají pod takzvaný japonský styl bondage. V nejširším slova smyslu se jedná především o životní styl více než o samotnou bondage. Důraz je zde kladen hlavně na průběh celého vázání než na samotný výsledek. Provazy používané při těchto typech bondage často vyrobeny jsou z přírodních materiálů jako je juta a konopí (Edison 2017, online).

3.5.1 Historie

První zaznamenané použití slova kinbaku bylo v roce 1952 v časopisu Kitan Club, což byl nemravný plátek se špatnou pověstí. V tomto časopise byly poprvé zveřejněny fotografie nahé svázané ženy. Kresby a fotografie související s kinbaku existovaly již dříve, ale nikdy předtím nebyly pořízeny proto, aby byly otištěny v časopise určenému k běžnému prodeji. To byl také začátek používání výrazu kinbaku. Dříve se pro označení vázání žen používal pouze výraz shibari (Edna 2015, online).

3.5.2 Rozdíl mezi shibari a kinbaku

Shibari a kinbaku jsou dva velice blízké a podobné pojmy a většina lidí mezi nimi nevidí rozdíl. Nejčastější teorie o rozdílu mezi shibari a kinbaku je taková, že shibari je něco jako umělecké svazování v japonském stylu, kde jde zejména o estetičnost lanových svazků, a kinbaku je starší technika při které se jedná spíše o svazování spojené s erotickým otroctvím, dominancí a submisivitou. Další teorie je taková, že shibari je nepřesný název pocházející ze západu a kinbaku je pravý japonský výraz, ale obojí znamená totéž. S tím souvisí také názor, že shibari je uměle vytvořený západní styl a pouze kopíruje tradiční japonské způsoby svazování zvané kinbaku (Edna 2015, online, Weiss: 2011: 10n).

Nejlepší vysvětlení rozdílu mezi těmito pojmy se nachází v knize *The beauty of kinbaku* od autora, který si říká Master “K”. Jedná se o odborníka na odborníka na japonskou bondage, který je uznávaný nejen na západě, ale i v samotném Japonsku, kde tyto techniky vznikly. Jeho vysvětlení je takové, že shibari a kinbaku jsou synonyma a v Japonsku se oba tyto výrazy používají již řadu let, ale kdybychom se jimi zabývali do hloubky, nějaké odlišnosti bychom přece jen našli. Shibari je starší termín a doslovně znamená vázat, nebo svázat, zatímco kinbaku je modernější termín a znamená svázat v erotickém smyslu, pevně svázat, nebo v přeneseném významu také něco jako umění

tradiční japonské erotické bondage. Z toho vyplývá, že kinbaku je vlastně shibari dělané tradičním způsobem, ale s estetickým, nebo erotickým záměrem (Edna 2015, online).

3.5.3 Shibari

Shibari se dá chápat také jako elegantní způsob, jak se psychicky a fyzicky propojit s partnerem a okořenit a ozvláštnit tak dosavadní erotický život. Jedná se o bezpečnou a zároveň velice estetickou techniku. V Japonské kultuře je shibari považováno za formu umění a umělci provádějící shibari se nazývají „Nawakesho“. V souvislosti se shibari známe několik možností, jakými vázat. Buď můžeme vázat celé tělo formou vázání zvanou Karada, nebo některými dalšími formami, mezi které patří například Shinju, čímž se rozumí vázání těla od pasu směrem nahoru včetně prsou nebo forma nazývaná Sukarabo, čímž se rozumí vázání těla od pasu směrem dolů včetně rozkroku (Nawakari 2017).

Vázání je v případě shibari prostředkem komunikace mezi riggerem a modelem a je jen na nich, o čem tato vzájemná komunikace bude. Shibari vázání s sebou poměrně často nese nějaké téma. Tato témata se liší většinou podle fantazie a přání účastníků. Někteří touží například po tom být oddaní, bezmocní a ovládaní druhým, další naopak vyžadují objetí, něhu a úkryt a některé láká napětí, donucování až bolest. Velmi často se ale najdou takoví, kteří nemají přímo konkrétní touhu, nebo dané téma, na které by vázání proběhlo. Pouze touží po tom vázat, nebo být svázáni, a to co je na tom konkrétně přitahuje jim dochází až v průběhu dění, nebo někdy až posléze. Pro mnoho lidí je vázání něco jako relax až meditace, protože zážitek ze svazování je pro ně natolik silný, že si díky němu pročistí mysl. Každopádně při shibari vázání je nezbytná komunikace a dohoda mezi riggerem a modelem, protože výsledek záleží na nich obou.

3.5.4 Kinbaku

Jedná se o praktiku vzniklou v Japonsku, která byla původně využívána k zadržování vězňů a svazování otroků. Tato technika se nazývala Hojo-jutsu. Jejím pozměněním se z ní stala sexuální praktika, která pomocí bolesti přináší potěšení (*Obrázek 5*). Volně přeloženo slovo kinbaku v japonštině znamená pevně vázat. Lidé praktikující kinbaku upřednostňují určité druhy pomůcek a to hlavně lan. Lana by měla být ideálně z přírodních materiálů, jako je juta, měla by být silná v průměru pět až sedm centimetrů

a dlouhá přibližně sedm až osm metrů. Rigger praktikující kinbaku se záměrně snaží zaměřovat na erotogenní zóny a tím působit sexuální vzrušení ("K", Master 2008).

3.5.5 Hojo-jutsu

Hojo-jutsu je původní technika svazování, ze které vzniklo kinbaku. Jedná se o svazování původně prováděné samuraji v Japonsku, kteří potřebovali omezit poraženého soupeře, nebo zadrženého natolik, aby nikomu nemohl způsobit zranění. Velmi důležité bylo umění vázat rychle, proto se mezi samuraji vyvíjely stále nové a velice promyšlené metody vázání vězňů. Výsledné zadržující umění bylo obecně označované jako Hojo-jutsu. Vázání se lišilo také tím, že existovaly specifické vazebné vzory pro vázání šlechticů, samurajů, zemědělců, řemeslníků, obchodníků, mnichů, kněží a žebráků. Zvláštní vzor, nazvaný chigo-Nawa, byl používán k zadržování dětí. existovaly také tři různé vzory svazování vyvinuté pro zadržování žen. Tyto způsoby se nazývaly onnagoho, chichi hazushi a chichikake-Nawa, které byly navrženy speciálně k ochraně jejich prsou (Cunningham 2012: 39).

3.6 Neverbální Komunikace

Komunikace je považována za základ mezilidského styku a je definována jako vzájemná výměna významů mezi lidmi, uskutečňovaná především prostřednictvím používání konvenčních symbolů. Komunikace jako forma procesu mezilidské interakce umožňuje, aby se lidé dostávali do styku s psychikou dalších jedinců. Do komunikace spadá kódování informací do symbolů, jejich předávání mluvením, chováním, jejich vnímání a dekodování (Kohoutek 1998).

Neverbální komunikace je také často označována jako „řeč těla“. Jedná se o nedílnou součást mezilidské interakce. V oblasti sociální interakce je dokázáno, že verbální interakce se bez podpory neverbální komunikace prakticky neobejde. Do neverbální komunikace řadíme téměř všechny komunikační prostředky, jejichž základem není slovo. I když si to někdy neuvědomujeme, tak komunikujeme, i když zrovna nemluvíme. I naše mlčení, kamenná tvář a poloha těla v klidu za nás a o nás hodně vypovídají. S lidmi komunikujeme mnoha způsoby, a to jak verbálně, tak neverbálně. Neverbální komunikace neboli komunikace beze slov, může sloužit mnoha společenským účelům, které se dají rozdělit do několika skupin. Neverbální komunikace může

napomáhat řeči, nahrazovat řeč, vyjadřovat postoje, nebo vyjadřující emoce (Argyle 1967, Černý 2009: 11).

Neverbální komunikace se dělí celkem na devět kategorií. Těmito kategoriemi jsou: metakomunikace, proxemika, posturologie, kinezika a gestika, mimika, haptika, oční kontakt, paralingvistika a chronemika (Černý 2009: 17).

Při bondage je velice důležitá komunikace, a to hlavně právě ta neverbální. Rigger může umět nespočet různých uzlů a technik, ale pokud jejich provedením nedokáže vázaného nějak zaujmout a navnadit, začne jej to po chvíli nudit. Neverbální komunikace při bondage může mít mnoho podob. Může se jednat o výrazy v obličeji, postavení obou partnerů, doteky, trápení a mnoho dalších věcí. Toho všeho lze dosáhnout s pomocí provazu, empatie a různých pomůcek. To nejdůležitější na bondage jsou především emoce, které jsou zde vyvolávány převážně neverbálně.

3.6.1 Metakomunikace

Metakomunikace je jednou z nejnápadnějších forem neverbální komunikace. Metakomunikace je název pro různé dimenze, kterými lze obohatit řeč. Je všeobecně známo, že například tón hlasu může zcela změnit význam sdělení (Černý 2009: 43).

Jedním z aspektů metakomunikace je řečový registr. Existuje mnoho stylů použití jazyka. Některé jsou pro určité situace vhodnější než jiné. Jiný styl užití jazyka zvolíme pro rozhovor s přáteli a jiný pro formální projev. Známe pět běžných řečových registrů. Deklarační, který se používá při formálních projevech a také pro některé druhy písemných sdělení. Formální, který vyžaduje pečlivé použití gramatiky a slovní zásoby. Často se užívá, když je projev adresován autoritám. Informativní, který se obvykle užívá při rozhovoru s cizími lidmi, který má však neformální charakter, například při dotazu na odjezd dalšího vlaku. Familiární, který se užívá v konverzaci mezi přáteli nebo lidmi, kteří se dobře znají. Může obsahovat slangové výrazy a gramatické formy, které by v písemném projevu odporovaly pravidlům. Intimní, který určený pro intimní přátele nebo pro blízkou rodinu. Často vede k používání zkratkovité řeči a zvláštních odkazů (Černý 2009: 43).

Právě intimní řečový registr je při provozování bondage nejpoužívanější. Je také používán při komunikaci v komunitách lidí, kteří provozují některé z BDSM praktik. Tito lidé spolu komunikují pomocí pojmů, kterým mnohdy lidé, kteří nepatří do žádné

takovéto komunity nerozumí. Některé z těchto pojmů jsou uvedeny ve slovníku pojmů v přílohách.

3.6.2 Proxemika

Proxemika neboli prostorové umístění (tzv. sympatická vzdálenost) se zabývá umístěním účastníků v prostoru, případně i orientaci v něm. Vzdálenost je závislá i nezávislá proměnná. Závislá v tom, že sympatie ovlivňuje vzdálenost účastníků komunikace, ale nezávislá, když se vlivem vzdálenosti mění informace. Vzdálenost je svázána s pohybem celého těla, ne však vlastním pohybováním, ale jeho výsledkem. Proxemická komunikace se uskutečňuje především opticky, ovšem informace o vzdálenosti může být sdělována i sluchově, čichově, dotykem o na základě signálu vlastního svalstva (Černý 2009: 43).

Jenou z nejdůležitějších forem neverbální komunikace je dodržování patřičného odstupu od druhých osob. Dodržování patřičné vzdálenosti totiž vyjadřuje respekt, jaký máme vůči cizímu území. Je to prostor kolem nás, jehož narušení v nás vyvolává velmi nepříjemné pocity. Velikost tohoto prostoru je závislá na několika faktorech. Především jsou to kulturní tradice. Vzdálenost mezi komunikujícími osobami se nazývá proximita. Proximita může být intimní (od přímého doteku do vzdálenosti čtyřiceti centimetrů, osobní (od čtyřiceti pěti do sto dvaceti centimetrů), sociální (od sto dvaceti do tři sta šedesáti centimetrů) a veřejná (od tři sta šedesáti a více centimetrů) (Černý 2009: 43).

Při bondage je nutné vstoupit s partnerem do intimní proximity neboli vzdálenosti, a proto je bondage velice osobní praktika, kterou nelze pro většinu osob provozovat jen tak s někým. Vždy je velice důležitý souhlas obou partnerů a vzájemná důvěra.

3.6.3 Posturologie

Posturologie znamená komunikace prostřednictvím postojů a držení těla. Tělesná poloha naznačuje skutečně nejen to, co se nyní s danou osobou děje, ale i to, co se s ní dělo v předcházejícím okamžiku a do značné míry i to, co se s danou osobou bude dít v následující chvíli. Polohou těla vyjadřujeme touhu přiblížit se k druhému nebo se naopak vyvázat z kontaktu, rozšiřujeme svůj osobní prostor nebo se naopak choulíme do sebe (Černý 2009: 51).

V souvislosti s posturologií se u bondage jedná spíše o to, do jaké pozice chce dostat rigger svého partnera. Nejedná se tady tudíž tak úplně o to, jak se k sobě partneri navzájem postaví, ale o to, do jaké pozice postaví jeden druhého.

3.6.4 Kinezika a gestika

Kinetika je nauka o pohybech, jejímž autorem je antropolog Ray Birdwhistell, který rozlišuje různé stupně pohybů. Nejmenší pohybové jednotky jsou nazývány kiny, dále pak složitější kinémy, ještě složitější kinemorfy, a nakonec celé kinemoforické konstrukce. Pohyby těla podporují verbální komunikaci tím způsobem, že zvyšují důraz výpovědi, přinášejí další informace o výpovědi, ilustrují výpověď, poskytují zpětnou vazbu od posluchače, jsou signálem pro další udržování pozornosti a kontrolují synchronizaci (Černý 2009: 63).

Gestika studuje gesta. Řekne-li se gesto, je to více či méně výrazný pohyb některé části lidského těla, především rukou, ale i nohou, hlavy nebo celého těla. Výrazná gestikulace je většinou výsadou lidí temperamentních a energických, nebo naopak osob nejistých a nervózních. U jedněch to je jeden z akcentů jejich osobnosti, u druhých určitý způsob obrany. Stejně jako vše, co se neverbální komunikace týká, je i v případě gestikulace obtížné říci, co je ještě v normě, a co již působí rušivě. Pomocí gest můžeme upřesnit své slovní sdělení, zjednodušit či zdůraznit jeho obsah. Nadměrná gestikulace však může při mezilidské komunikaci rušit (Černý 2009: 63).

Gestika je při bondage důležitá například v tom, že rigger a vázaný si spolu mohou domluvit určité gesto, které bude znamenat, že něco není úplně v pořádku. Když má například vázaný v puse roubík a nemůže říct, že se něco děje a nastal nějaký problém, díky smluvenému gestu rigger pochopí, že něco není v pořádku.

3.6.5 Mimika

Mimika znamená komunikace prostřednictvím výrazů obličeje. Mimika je vědomé vyjadřování výrazem tváře, způsobené stahy obličejových svalů. Vedle gestikulace je mimika důležitou složkou nonverbální komunikace. Mimické schopnosti člověka ve srovnání s jinými živočichy silně podporuje plochý obličej bez srsti i bohatá muskulatura. Na výrazu tváře se nejvíce podílejí oči a ústa. Také svráštěné čelo, přimhouřené oko, ohnutý ret nebo nos jsou jednoduché prostředky, jimiž rychle a úsporně vyjadřujeme své soudy a hodnocení. Mimické výrazy jsou kromě toho většinou nezávislé na kultuře a jazyku, takže mohou sloužit k dorozumívání i tam, kde si lidé jazykově nerozumějí. Lidskou mimikou ve srovnání s primáty se důkladně zabýval Charles Darwin, pokusy s mimikou dělal také Jan Evangelista Purkyně (Černý 2009: 97).

Mimika partnera nám toho při bondage může mnoho napovědět o jeho aktuálním duševním a fyzickém stavu. Když v obličeji partnera vidíme například únavu, popřípadě vázaný partner zívá a obličej mu polévá studený pot, může se jednat o vyčerpání po které může následovat až omdlení. Proto jsou mimické výrazy v obličeji velice důležité a o partnerovi nám toho hodně napoví. I vázaný partner může v riggerově tváři spatřit například nejistotu, nebo strach, což může být v krajním případě i impulzem pro ukončení vázání. Samozřejmě se z mimiky tváře dají vyčíst také kladné emoce, díky kterým si rigger může dovolit v bondage pokračovat a popřípadě také zkoušet nové prvky podle toho, jak se vázaný tváří. Problém v souvislosti s mimikou může nastat pouze v tom případě, že vázaný má přes hlavu masku. Výhodou masky může být to, že pokud se jedná o takovou masku, která cíleně změní výraz ve tváři, může se stát, že po nějaké době se člověk s tímto výrazem sžije a změní se také jeho pocity. Tohoto se využívá například u masky z punčocháčů, kdy se pomocí provazu přes tuto masku záměrně vytváří výraz.

3.6.6 Haptika

Termín haptika byl do sociální psychologie zaveden lingvistou Williamem Austinem. Tímto termínem se vyjadřuje taktilní kontakt neboli dotekové dráždění a stimulace kožních smyslů. Klasická představa o pěti smyslech člověka (zrak, sluch, čich, chuť, hmat) doznala v minulém století podstatných změn. Ty se týkají v první řadě hmatu. Zjistilo se totiž, že hmat není jedním jediným smyslem, ale celým souborem různých smyslů, které mají společné to, že jejich orgány jsou zakončeny v kůži. Taktilní kontakt zahrnuje příjem zpráv o působení tlaku, který působí deformaci kůže, příjem zpráv o působení tepla, příjem zpráv o působení chladu, příjem zpráv o vlivu podnětů, které působí bolest a někdy sem bývá zařazován i smysl pro vibrace, který registruje chvění (Černý 2009: 107).

Doteky zahrnují vše od podání ruky přes pohlazení až po facku. Ženy jsou obecně vstřícnější na dotek a samy sebe se častěji dotýkají. Vyjma tradičního podání ruky je každý dotek významným zásahem do osobní zóny. Zvolíme-li jako příklad hromadné dopravní prostředky, můžeme si dobře uvědomit, nakolik nám nepříjemné dotýkají-li se nás, byť zcela nezáměrně cizí lidé (Černý 2009: 107).

Haptika je neodmyslitelnou součástí bondage. Celá bondage je totiž založená na vzájemných dotecích. Ať už se jedná o doteky těl riggera a vázaného, nebo doteky provazu a jiných pomůcek, které se dotýkají těla vázaného.

3.6.7 Oční kontakt

Pohledy do očí jsou důležitou složkou neverbální komunikace, jelikož jsou přítomny v každé sociální komunikaci jako její významná složka. Pomocí zraku jsou dekodována mnohá neverbální sdělení, a to především proto, že se zrakovým kontaktem nejlépe uzavírá komunikační kruh. Vlastní sdělení prostřednictvím pohledů vyjadřuje zájem o partnera, naopak vyhýbání se zrakovému kontaktu je signálem nezájmu o komunikaci. Existují však mnohé výjimky. Na dalším kontextu záleží, zda má zrakový kontakt přátelský či nepřátelský význam. Existuje velké množství variant pohledů, na nichž se podílí nejen samo oko, ale i obočí, víčka, řasy a oční svaly. Zrakový kontakt doprovází většinu verbální komunikace (Černý 2009: 117).

Oční kontakt může být při bondage podobně důležitý jako například mimika, a to při odhalování problémů, nejistoty, nebo i spokojenosti a euforie partnera. Na rozdíl od mimiky ale nemusí být patrný v případech, kdy má vázaný šátek nebo jinou clonu přes oči.

3.6.8 Paralingvistika

Paralingvistika zkoumá zvukovou stránku verbální komunikace, která je používána k pozměnění sdělení či ke zprostředkování emocí. Paralingvistiku můžeme využívat vědomě i nevědomě (Černý 2009: 127).

Paralingvistika má při bondage určitě také své uplatnění, a to třeba v tom případě, kdy je rigger nadaný ve zpěvu. V takovém případě může vázanému zpívat uklidňující melodii do ucha, což velice pozitivně působí na jeho emoce. Dalším příkladem může být situace, kdy na sebe partneři promlouvají uklidňujícím tónem hlasu, šeptají naopak používají hrubé výrazy, které vyslovují takovým tónem hlasu, aby jim dodali na vážnosti. Problém nastává v případě, kdy má vázaný v ústech roubík nebo provaz.

3.6.9 Chronemika

Tento způsob komunikace vytváří takzvanou ekologii komunikace. Jedná se zde oblečení, upravenost, nošení různých ozdob, zařízení interiéru a podobně. Chronemika má podstatný vliv na iniciální „haló efekt“, jímž na nás osoba zapůsobí. Oblečením, zařízením interiéru nebo pořízením luxusního automobilu lze signalizovat důležité zprávy

nejen o statusu nebo příslušnosti k sociální skupině, ale i o sebevědomí, možnostech a moci (Černý 2009: 133, Wahlstrom 1992).

Bondage s chronemikou souvisí v tom smyslu, že se jedná o záměrné zdobení těla, kterým chceme něco vyjádřit. U bondage se jedná jak o vyjádření dominance či submisivity díky tomu, že je člověk svázán provazy, tak také o umělecký dojem z provedení jednotlivých uzlů a úvazů. Chronemika souvisí také s tím, zda jsou partneři, nebo alespoň jeden z partnerů při bondage nazí, nebo oblečení, popřípadě v čem jsou oblečení.

4 PRAKTICKÁ ČÁST

Pro svůj výzkum jsem si vybrala skupinu dvou respondentů, kteří se bondage, konkrétně shibari, aktivně věnují a sestavila jsem pro tyto účely polostrukturovaný rozhovor. Jedná o primární výzkum, ve kterém pracuji pouze s daty, které jsem sama získala od respondentů. Primární výzkum, který vychází z polostrukturovaného rozhovoru je pro mou práci důležitý v tom, že tato práce je jedna z mála, která se tomuto tématu věnuje, a proto neexistuje dostatek vstupních dat pro výzkum.

4.1 Metodologie

Metodologie se zabývá navrhováním metod výzkumu, jejich systematizací a posuzováním. Při výzkumu samotném a při řešení výzkumných otázek, používáme dvě hlavní výzkumné metody. Těmito metodami jsou analýza a syntéza (Hendl 2005: 25n).

Analýza znamená rozdělení zkoumaného celku na jednotlivé části a zkoumání těchto částí jako samostatných prvků. Následně se pak zkoumá, jaké jsou mezi těmito prvky vzájemné vztahy. Jedná se vlastně o rozbor vztahů a vlastností postupující od celku k jednotlivým částem. Analýza nám umožňuje oddělit podstatné informace od těch nepodstatných (Hendl 2005: 25n).

Syntéza znamená na rozdíl od analýzy složení jednotlivých částí získaných pomocí analytických metod do celku a následný popis tohoto celku v závislosti na jednotlivých částech. Syntéza vede k definování, nebo objasňování nových vztahů a zákonitostí (Hendl 2005: 25n).

Metodologický přístup k řešení námi zvolené výzkumné otázky nazýváme výzkumnou strategií. Ve společenských vědách jde typy výzkumných strategií kategorizovat různými způsoby. Dvěma hlavními kategoriemi jsou kvalitativní a kvantitativní výzkum. Kategorie výzkumné metody je dána tím, jakou si zvolíme výzkumnou otázku, nebo jaké máme možnosti. V některých případech jsou tyto metody také kombinovat. Abychom zjistili, kterou kategorii výzkumu bychom měli při svém zkoumání využít, musíme si na začátku zvolit oblast výzkumu neboli téma, výzkumný problém, účel našeho výzkumu, výzkumné otázky a případně také hypotézy. Oblast výzkumu je tematická oblast, ve které budeme výzkum provádět. Výzkumný problém je problém, který potřebujeme vyřešit. Účel výzkumu je určení toho, co a jak se bude u tohoto problému zkoumat. Výzkumná otázka je otázka, která se týká problému, který budeme zkoumat. Hypotéza je odhad, jehož platnost se pouze předpokládá a není

doložena fakty. Výzkumné otázky můžeme v průběhu výzkumu doplňovat a modifikovat, ale cíl výzkumu si vždy musíme určit předem. Následně pak volíme metodologii a navrhujeme výzkumný plán, sbíráme a analyzujeme data a z nich pak docházíme k závěrům. Každý výzkum má nějakým způsobem přispět k porozumění problému, ale má také přinést nové poznatky (Hendl 2005: 25n).

Při výběru respondentů si musíme vybrat skupinu respondentů neboli výzkumný vzorek. Základním souborem je populace, což je soubor takových jednotek, o kterých předpokládáme, že jsou pro něj naše závěry platné (Disman 2011: 114).

Výběr zkoumaných subjektů může být záměrný, nebo náhodný neboli pravděpodobnostní. Pravděpodobnostní výběr znamená takový výběr, ve kterém každý element populace má stejnou pravděpodobnost, že bude vybrán do zkoumaného vzorku. Takovýto výběr subjektů reprezentuje všechny známé i neznámé vlastnosti populace a jsme schopni u něj odhadnout, jak se od populace liší (Disman 2011: 113).

4.2 Kvalitativní výzkum

Kvalitativní výzkum je proces, při kterém se jevy a problémy zkoumají v autentickém prostředí. Cíle je získat komplexní obraz těchto jevů založený mimo jiné na vztahu mezi badatelem a účastníkem výzkumu. Na začátku výzkumu kvalitativní výzkumník vybírá téma výzkumu a určí si hlavní výzkumné otázky. Hlavním záměrem výzkumníka, který provádí kvalitativní výzkum je za pomoci různých metod a postupů rozkrýt s prezentovat to, jak lidé prožívají a vytvářejí sociální realitu. Oproti kvantitativnímu výzkumu probíhá sběr dat v delším časovém intervalu a výzkumný proces má longitudinální charakter. To znamená, že výzkumný proces se provádí po určité časové období, někdy až několik let. (Hendl 2005: 25n, Švaříček 2014: 159n).

Mezi základní metody kvalitativního výzkumu patří pozorování, rozbor textů a dokumentů, interview, audio a videozáznamy (Hendl 2005: 25n).

Mezi základní charakteristiky kvalitativního výzkumu patří to, že se provádí pomocí delšího a intenzivního kontaktu se sledovanou situací. Výzkumník se snaží proniknout do této situace, používá jen málo standardizované metody sběru dat a jeho hlavním úkolem je zjistit jak a proč lidé v této situaci jednají. Výsledná data se analyzují a interpretují jako celkový obraz, který získal svou podobu v průběhu sběru dat a pozorování. Kvalitativní výzkum nám vlastně poskytuje podrobné informace o tom, proč se daný problém vůbec objevil (Hendl 2005: 25n).

4.2.1 Výběr respondentů v kvalitativním výzkumu

Pokud si pro rozhovor nebo pozorování zvolíme určitou osobu, musíme se nejprve sami sebe zeptat, proč zvolíme tuto osobu, a jakým způsobem zvolíme další osobu. Výzkumník se musí připravit také na to, že první zvolená osoba nemusí být ta pravá a musí být, proto připraven také na změny. Měli bychom se také sami sebe zeptat, jestli jsme respondenty vybírali s ohledem na čas, peníze, nebo dosažitelnost. Na tom pak také mimo jiné závisí validita celého výzkumu. Musíme zvažovat také etické problémy jako informovaný souhlas respondenta, vztah ke zkoumaným osobám, nebo různá rizika. Hlavní strategie výběru respondentů spočívá v tom, že si zvolíme takové případy, které pokryjí alespoň námi požadované minimum, protože není možné abychom získali tolik informací, které potřebujeme. V případě nouze můžeme také uvažovat o provedení sekundárního výzkumu. Sekundární výzkum znamená analýzu již existujících dat různých studií, s cílem zodpovědět na námi zvolenou původní otázku, nebo i na jiné nové otázky, a to vše jinými metodami, než jsme si původně určili (Hendl 2005: 25n).

4.2.2 Etické otázky kvalitativního výzkumu

Existují různá doporučení a standardy, která by nám měla vymezit etická pravidla při realizaci kvalitativního výzkumu. Mezi takovéto standardy patří například APA standardy. Mezi důležité zásady etického jednání v kvalitativním výzkumu patří informovaný souhlas respondenta, což znamená, že osoba, která se účastní výzkumu o tom musí vědět a musí být informovaná o průběhu a okolnostech výzkumu. Takovýto souhlas může být aktivní, nebo pasivní. Aktivním souhlasem se rozumí podpis příslušného dokumentu a pasivním tento podpis nevyžaduje, pouze v případě nesouhlasu se odevzdává formulář s podpisem. Dále účastníci musí mít možnost kdykoliv ukončit svou účast na projektu. V neposlední řadě musí výzkumník zajistit účastníkům anonymitu (Hendl 2005: 25n).

4.2.3 Hlubkový rozhovor

Nejčastěji používanou metodou při sběru dat v kvalitativním výzkumu je hlubkový rozhovor. Jedná se o nestandardizované dotazování jednoho z účastníků výzkumu s badatelem pomocí otevřených otázek. Touto metodou se sbírají data udávající ucelený obraz okolnostech a o světě, ve kterém žije dotazovaný. Z toho vyplývá, že pomocí kvalitativního výzkumu jsou zkoumáni lidé, kteří se nacházejí v určitém prostředí, nebo

specifické sociální skupině. Cílem tohoto rozhovoru je pomocí otevřených získat ucelený obraz o událostech a o jednání, které se týká dané skupiny. Právě pomocí otevřených otázek lze porozumět členům této skupiny, aniž by byl omezován jejich pohled na věc, jak by tomu bylo například u dotazníku. Hloubkový rozhovor proto umožňuje zachytit výpovědi respondentů v nezaměněné a přirozené podobě, což je jeden ze základních pilířů kvalitativního výzkumu (Kvale 1996: 29n, Švaříček 2014: 159n).

Existují dva typy hloubkového rozhovoru, a to polostrukturovaný a nestrukturovaný. Polostrukturovaný rozhovor vychází z předem připravených otázek a z předem připraveného seznamu témat. Nestrukturovaný rozhovor vychází pouze z jediné předem připravené otázky a dále se badatel dotazuje pouze na základě toho, co mu dotazovaný odpoví, jaké informace mu sdělí a jak se celý rozhovor vyvíjí (Švaříček 2014: 159n).

Hloubkový rozhovor se skládá z několika částí. Proces získávání dat pomocí hloubkového rozhovoru začíná samotným výběrem metody, přípravy rozhovoru, realizace rozhovoru neboli průběhu samotného dotazování, přepisu rozhovoru, reflexe rozhovoru, analýzy získaných dat a psaní výzkumné zprávy (Švaříček 2014: 159n).

Příprava rozhovoru

Badatel by měl mít teoretické znalosti o zkoumané problematice a zkoumaném prostředí a příprava rozhovoru by měla vést k tomu, že si badatel vytvoří oporu v podobě základních témat, které vycházejí ze samotné výzkumné otázky. Ke každému tématu si pak výzkumník vytvoří několik konkrétních otázek, kterými by se na danou problematiku mohl ptát (Švaříček 2014: 159n).

Řízení rozhovoru a typy otázek

U rozhovoru se jedná o typ konverzace, kterou badatel řídí pomocí tří typů otázek. Těmito typy jsou hlavní otázky, navazující otázky a pátrající otázky. Hloubkový rozhovor je výsledkem vzájemné spolupráce výzkumníka a účastníka výzkumu, ale funguje zde nesouměrnost moci. Výzkumník přišel do jemu většinou neznámého prostředí, aby provedl výzkum, zatímco respondent mu poskytuje informace o jemu známé problematice v jemu známém prostředí. Mají tedy odlišné role, přičemž rozhovor v ideálním případě vždy vede a ukončuje výzkumník. Výběr otázek se liší nejen podle výzkumného záměru, ale také podle průběhu samotného rozhovoru. Průběh samotného rozhovoru má několik fází, které dohromady zaberou asi hodinu až hodinu a půl času.

První je úvodní fáze rozhovoru, která trvá zhruba deset až dvacet minut. Druhou fází je takzvaná hlavní fáze, která trvá třicet až čtyřicet minut. Třetí fází je fáze ukončovací, která by měla trvat nejméně pět až deset minut (Švaříček 2014: 159n).

Úvodní otázky

V úvodu rozhovoru je nutné představit výzkumníka a smysl projektu respondentovi, ujistit jej o anonymitě, požádat o souhlas k účasti na výzkumu a případně také požádat o souhlas k nahrávání rozhovoru. Pro badatele je nejlepším postupem předem požádat o svolení k participaci a k nahrávání, zapnout nahrávací zařízení a znovu požádat o svolení. Jde o to, že takto badateli zůstane nahrán souhlas jedince s účastí na výzkumu (Švaříček 2014: 159n).

V následující části by měly být položeny úvodní otázky, které by měly navodit spontánní vyprávění respondenta. Tyto úvodní otázky by měly být co nejjednodušší a měla by jimi být vyjádřena empatie s respondentem (Švaříček 2014: 159n).

Hlavní otázky

Hlavní otázky tvoří jakousi páteř celého rozhovoru. Měly by nabádat respondenta, aby hovořil o tématech, které vytvoří jádro celého výzkumu. Důležité je, aby tyto otázky byly pro respondenta srozumitelné natolik, aby byl schopen na ně odpovídat a také aby neomezovaly a nepředurčovaly odpovědi. Hlavní otázky rozhovoru by měly vycházet z hlavní výzkumné otázky stanovené na začátku výzkumu. Počet hlavních otázek by měl být limitovaný. Průměrně si badatelé připravují okolo dvaceti otázek a očekávají, že se nakonec nezeptají na všechny. Kdyby si výzkumník připravil málo otázek mohlo by se stát, že se některé z nich nebudou pro interview hodit a předčasně proto skončí. Je velmi důležité dbát na spolehlivost výzkumu již při jeho přípravě, ale také během vedení rozhovoru (Lankshear 2004: 277, Švaříček 2014: 159n).

Ukončovací otázky

Ukončovací otázky jsou velmi důležitou a neopomenutelnou součástí každého hloubkového rozhovoru. Ukončování rozhovoru by nemělo být podceňováno, ani výzkumníkem uspěcháno. Při ukončování rozhovoru je vhodné vysvětlit respondentovi další směřování výzkumu a další kroky při vyhodnocování a znovu zdůraznit, že dodržíme jejich anonymitu (Švaříček 2014: 159n).

Přepis dat

Po nahrání rozhovoru na diktafon je velice důležité, jak jsou data přepsána. Pokud nebudou přepsána přesně, nebudou podle některých autorů vědecká. Přepis dat z diktafonu je sice snadná věc, ale zároveň velice časově náročná. Častým dotazem začínajících výzkumníků je, co všechno musí být přepsáno. I když podle některých autorů nemusí být přepsána všechna data, je lepší všechny rozhovory přesně přepsat (Atkinson 1998: 54, Strauss 1999, Švaříček 2014: 159n).

Při následné analýze a interpretaci dat se pak k těmto přepsaným údajům výzkumník neustále vrací a kóduje je, proto je lepší je mít v písemné podobě, a ne neustále dokola poslouchat nahrávky, což je časově náročné (Švaříček 2014: 159n).

Během přepisu rozhovoru je důležité zaznamenat co nejvíce neverbálních projevů, jako je smích, zvýšení hlasu, nebo dlouhá pomlka (Švaříček 2014: 159n).

4.4 Výsledky z rozhovorů

Výzkumnou otázkou bylo, jak lidé provozující bondage vnímají intimitu. Pomocí hloubkového polostrukturovaného rozhovoru (otázky jsou uvedeny v příloze), jsem od respondentů zjišťovala například to, jakým způsobem se k těmto aktivitám dostali, co je vedlo k tomu, aby se začali věnovat bondage, jak dlouho a jak často bondage praktikují, jakým způsobem se bondage učili, jaký bondage styl preferují, jestli jsou raději v roli riggera, nebo v roli modela, jestli jsou při provozování bondage dominantní nebo submisivní, jestli navštěvují nějaké kluby či komunity věnující se bondage, jestli provozují bondage pouze se svým partnerem, nebo partnery střídají, jaké pocity a emoce přitom pociťují, jaké pomůcky používají, co je na bondage nejvíc baví, jestli lidé z jejich okolí vědí čemu se věnují, jaké jsou jejich dosavadní nejsilnější intimní zážitky, jestli mají i nějaké špatné zážitky a jestli provozují i nějaké jiné praktiky krom bondage.

Jako respondenty vhodné pro mou práci jsem si vybrala dva mladé lidi ve věku okolo dvaceti pěti let. Jedná se o muže a o ženu, kteří provozují různé BDSM praktiky, navštěvují kluby a workshopy a oba se specializují především na bondage s tím, že oba mají zkušenosti jak se západním stylem bondage, tak se shibari. Největším rozdílem mezi těmito respondenty je to, že jeden z nich je začátečník, který se shibari věnuje asi čtyři měsíce a druhý má v bondage praxi již více než šest let a z toho asi jeden rok se aktivně věnuje shibari.

Při vázání bondage není nezbytně nutné, aby člověk vázal se svým partnerem. Ne vždy partnera má a když už ano, může se stát, že partnera bondage neláká. V takovém případě může mít člověk partnera pouze na vázání. Proto v celé praktické části rozlišuji vázací partnery na životní partnery a pouze partnery.

Způsobů, jakými se lidé dostanou k BDSM nebo konkrétně k bondage je mnoho. Někteří se tomu začnou věnovat jen tak, ze zvědavosti, někteří přes známé, jiní přes svého partnera, jako například respondentka (žena):

„Ráda zkouším nové věci a k bondage mě dovedl můj momentální přítel, prostě jsem to chtěla zkusit, a tak jsme se dali dohromady. O BDSM celkově jsem se dozvěděla někdy ve dvanácti letech, když jsem začala číst erotické povídky na internetu. Potom jsem věci, co mi přišli zajímavé zkoušela, když jsem našla vhodný protějšek.“

Jsou ale i takoví, kteří mají tyto sklony již od útlého věku, a to například z důvodu nějakého zážitku, nebo zkušenosti, což je případ respondenta (muž):

„Mne to tímto směrem táhlo od malička. Takovéto sklony zaznamenávám už od prvního roku života, kdy jsem měl operaci kýly a v ten moment jsem viděl sestřičky s latexovými rukavicemi. V té době mne zaujal ten materiál a fetišismus, i když v té době jsem samozřejmě ještě nevěděl o co jde. Ale jinak takové první serióznější jsem měl v době, kdy jsem přišel k internetu a začal jsem si o tom vyhledávat informace, což bylo kolem třinácti až čtrnácti let. Tehdy byly servery typu lenkabd.com a svenbdsm.com, které se věnovaly problematice BDSM. Byly tam různé povídky a typy, což mě zaujalo. Plus diskuse na lidé.cz. A co se týká bondage tak pokud bych měl řešit technickou bondage, jen tu funkční stránku, tak to tak nějak patřilo k tomu od začátku už tak nějak od třinácti let, což byly teoretické začátky. Akčnit, vlastně provozovat BDSM reálně jsem začal se svou první partnerkou, což bylo tuším v osmnácti až devatenácti letech. Tak někdy to vycházelo, protože já jsem věděl, že ty partnerky, co jsem měl od patnácti do osmnácti by mi v žádném případě nevyhovovaly a nebyly schopny uspokojit mé potřeby, tak jsem si raději počkal. Co se týká shibari tak to bude teď 21. 2. 2017 to bude přesně rok, co se tomu věnuju. A za tu dobu bych řekl, že jsem toho už docela dost zažil.“

K tomu, aby člověk začal aktivně provozovat bondage jej často vede chuť vyzkoušet si něco nového. Tito lidé často provozují i jiné BDSM aktivity a k bondage se dostanou až později, protože s ní přijdou do styku, zalíbí se jim a chtějí si ji vyzkoušet. Častým důvodem, proč začít s bondage je proto obyčejná lidská zvědavost, kterou měla také respondentka (žena):

„Hlavně zvědavost, možnost naučit se něco nového. Navíc přítel udělal shibari u mě docela reklamu, chtěla jsem si to vyzkoušet sama.“

Může se také stát, že zpočátku člověka bondage moc nezaujme, protože má zkušenost například pouze s technickou bondage. Technická bondage slouží jen ke znehybnění, což pro mnohé není nic zajímavého. Proto velice záleží na člověku a na typu bondage, který mu vyhovuje a který ho zaujme. Na otázku, co respondenta vedlo k tomu začít se věnovat bondage odpověděl (muž):

„Chtěl jsem to vyzkoušet. Abych pravdu řekl, začátky s technickou bondage nebyly nijak slavné. Nějak mě to nezaujalo, bylo to naprd, planý a sloužilo to ke znehybnění ať už mě nebo jiných lidí a bylo to nemastné neslané. Ale ke konci roku 2015 jsem se rozhodl že zkusím shibari, protože všichni to tak nějak opěvovali, že to je super.“

Dalším zajímavým faktem je to, že nejenže lidi, kteří bondage provozují to baví, ale některým bondage dokonce pomáhá i psychicky. Důvodem je to, že se přitom dokáží uvolnit ať už jsou v roli riggera, nebo v roli modela (muž):

„V té době jsem měl psychické problémy, deprese a tak, tak jsem si řekl, že půjdu na workshop, protože kámoška nás tam stejně chtěla no, a tak jsem šel. Byl jsem tam a strašně mi to udělalo dobře psychicky a strašně mě to chytlo, takže proto jsem se tomu začal věnovat. A to vlastně v obou pozicích. Takže buďto vážu, nebo se nechávám.“

Je velice individuální, jak často se lidé provozující bondage této aktivitě věnují. Nejedná se totiž jen o to, jestli má člověk na vázání čas a náladu, ale také o to, jestli jsou vhodné prostory, jestli je dostupný materiál v podobě lana a jiných pomůcek, a hlavně jestli je s kým vázat. Ně vždy se totiž životní partner do bondage zapojuje, ne vždy má náladu, a hlavně ne vždy vůbec nějaký životní partner je. V takovém případě se konají workshopy a akce, na kterých jsou lidé bez svého životního partnera a zde si například partnera k vázání najdou. Když už ale je čas, nálada i partner na vázání, věnují se riggeri vázání většinou minimálně jednou měsíčně (muž):

„To záleží na příležitostech a na náladě. Určitě minimálně jednou měsíčně. To je takové minimum, co mám vždycky.“

Většinou ale častěji, což uvádějí shodně oba respondenti (žena):

„Jak kdy, někdy jednou týdně, někdy jednou za dva týdny. Záleží na času a náladě.“

(muž):

„Když mě to chytne, nebo když to chytne i přítelkyni, nebo někoho jiného s kým vážu, myslím že tak jednou týdně, když je nálada a moc mě to psychicky nesejme. Ted' minulý týden jsem vázal, předminulý taky, předtím mě vázala, takže to vychází tak jednou týdně.“

Co se týká učení se bondage, konkrétně japonské bondage shibari, jsou různé způsoby, jakými se to dá naučit. Jedním z takových způsobů je příručka. Příručka může být papírová, v podobě článku na internetu, nebo třeba naučné video. Takovéto příručky využíval respondent, ale nebyl s nimi příliš spokojený (muž):

„Já jsem se to učil v podstatě v začátcích z manuálů, která jsem měl vytisknuté z internetu, jak třeba vázat různé úvazy, ale jako abych pravdu řekl nedalo mi to prakticky nic, a to i přes to, že jsem praktický typ a třeba v pláncích, a tak se docela dost orientuju.“

Příkladem takovéhoho naučného videa může být například: rope-topia.com, nebo laquartacorda.it, kde je detailně ukázán postup vázání. Dalším způsobem je učení se od životního partnera, nebo od známého, který shibari provozuje. Začátečník může také zajít přímo na specializovaný workshop, kde shibari naživo předvádějí zkušení lektori, kteří vědí, jakým způsobem jednotlivé úvazy vysvětlit, ukázat a na co upozornit. Existují zde totiž také jistá zdravotní rizika, jako je například porušení radiálního nervu, kterým se ale dá předcházet, pokud je člověk dostatečně informovaný. Další výhodou takového workshopu je to, že si člověk jednotlivé úvazy může rovnou na vlastní kůži vyzkoušet, což bylo přínosné také pro respondenta (muž):

„Bylo pro mne daleko lepší si zajít na workshop, kde mi to ukázali live a měl jsem prostor si to vyzkoušet a natrénovat no a vlastně tam, třeba jak já jsem měl dřív jako strašný strach z jednotlivých úvazů, tak po tomto workshopu jsem ten strach ztratil. Měl jsem možnost si to vyzkoušet a vysvětlili mi kde jsou problémové místa jako je třeba radiální nerv, kde se to může jako dotknout jo, což je třeba u TK (pozn. výzk.: TK = takate kote, což znamená hrudní úvaz) naprosto zásadní, protože tam když zmáčkneš radiální nerv, tak je trošku průser. Kdo mi ze školitelů přijde nejlepší tak to je lektorka X. Lektorka Y má svoje, ale přece jenom X je heterosexuální, a přece jen lektorka X je taková lidová záležitost, pohodová. To je prostě relaxační workshop a pochopitelně jdu tam, kde se cítím nejlépe, a to je prostě tam na těch workshopech.“

Poslední možností je skloubení všech předchozích možností dohromady. V takovém případě má člověk životního partnera, který váže a který ho to učí, s tímto životním partnerem jezdí na workshopy. Do toho všeho se může také vzdělávat například

pomocí internetu. Respondentka se bondage učila různými způsoby a stále se ještě má co učit (žena):

„Učila jsem se hodem do vody. V prvním vázacím setkání mě partner naučil základní uzel, ve druhém TK a potřetí mě dotáhl na workshop. A snaž se. Učím se ještě pořád, nějaké základy snad už mám, ale pořád je spousta neznámých věcí přede mnou.“

Bondage se dělí na několik hlavních odvětví, ale nejdůležitějšími z těchto odvětví jsou západní styl a japonský styl. Tyto styly se od sebe liší hlavně svým účelem. U japonského stylu, který se dále dělí na shibari a kinbaku jde hlavně o estetiku a o pocity a k těmto účelům se používají lana z přírodních materiálů. U západního stylu jde hlavně o funkčnost úvazů, rychlost a praktičnost a užívají se zde lana z umělých vláken. Posledním méně známým a méně užívaným stylem je fusion, u kterého jde hlavně o estetičnost, proto se používají velice složité druhy uzlů a úvazů a lana jsou často barevná. Na otázku, který z těchto stylů respondenti upřednostňují se mi dostalo víceméně jednoznačné odpovědi (žena):

„Shibari.“

(muž):

„Preferuju shibari, ale není to úplně to ortodoxní shibari. Prostě začínám jako shibari a potom je to takové šmodrchání podle nálady. A co se týká volby provazů, tak i když mám doma spíše syntetiku, tak osobně preferuju jutu, od Janka, ten má kvalitní, fakt dobře udělanou jutu. Juta je pro spoustu lidí specifická, ale mě třeba voní, chutná mi a připadá mi, že to spojení s partnerem je v případě juty hlubší než u té syntetiky. Juta mi chutná, protože je napuštěná v oleji a naimpregnovaná včelím voskem. Obličej je totiž nejlepší erotogenní zónou. Ta syntetika mi do toho nesedí. Třeba já jsem dřív vázal západní, ale jak jsem přešel na shibari, tak mi daleko víc vyhovuje toto, protože svým způsobem je to nechci říct jednodušší, ale drží se to v takové té keep it simple. V tom je ta strašná krása, že na spoustu věcí mi stačí v uvozovkách „blbý“ základní uzel. Pokud nechci opravdu něco dělat, tak na takové to domácí šmodrchání abych dostal z té holky emoce, nebo ona ze mě mi stačí bohatě jeden základní uzel. A je to vždy o těch lidech.“

Bondage je párová, popřípadě skupinová praktika, kde je vždy potřeba mít rozdělené role. Vždy to záleží na domluvě partnerů, který z nich bude rigger neboli vázající a který z nich bude dělat modela. Toto rozdělení rolí občas souvisí s dominancí a submisivitou partnerů. V takovém případě jsou tyto role rozděleny tak, že dominantnější z partnerů je rigger a submisivnější, který se rád podřizuje a nechá se ovládat je model. Není to ale pravidlem (muž):

„Abych řekl pravdu, tato otázka se strašně blbě popisuje. I přes to, že se nechávám svazovat a spousta lidí by to mohla pochopit tak, že to vnímám jako nějakou submisivní pozici vůči někomu. První věc, nenechám se svázat jen tak někým. To jako fakt nejde. Já tam musím cítit tu pozitivní energii. Ta, jak tam není, tak je průser. Druhá věc, já to nevnímám jako projev submise, já tam nejsem od toho abych rozděloval tu roli dominantní a submisivní, já tam jsem hlavně pro ty emoce, ale jinak co se týká jako BDSM postavení a co jinak dělám krom bondage tak ano, jsem dominantní sadomasochista. Ale abych se k tomu ještě trošku vrátil, je fakt že když jsem byl s jednou holkou, co mě vázala, jedna fakt dobrá riggerka, tak ta byla schopná mě stáhnout až do subspace, což je ta nejhlubší submise, co jde. Byl jsem v ní jen dvakrát v životě. Jednou to bylo, když ze mě holka chlastala krev během řezání do hrudníku. Tohle bylo podruhé a nebyl tam latex, nebolelo to, byla tam jen ona a provazy. Takže ta dokázala zázrak a je fakt, že mě tím hodně odbouchla. Takže i když jsem dominantní typ, jde mě stáhnout do submise, a to do hluboké submise. Ale nejde to každému a nejde to vždy. Je to výjimečná událost a závisí to na tom druhém člověku.“

V některých případech je to dokonce přesně naopak a dominantní z partnerů se rád nechává svazovat, jako například respondent (muž):

„I přes to, že bych se osobně klasifikoval jako dominantní sadomasochista, tak preferuju spíš roli modela. Protože si to daleko více užiju, nemusím se téměř o nic starat, prostě vypnu a užiju si to s tím člověkem. Ale samozřejmě když mám partnerku, nebo takovou nějakou holku co prostě jako chce vázat, tak ano, dokážu to.“

Rozdělení rolí se vždy odvíjí od situace a od partnerů, kteří se zrovna sejdou. Může se stát i to, že z nějakého důvodu vázání neproběhne vůbec (muž):

„Pochopitelně záleží na tom, o koho jde. Třeba některé lidi bych nebyl schopen vázat, ale to ne z toho důvodu, že bych je nějak nesnášel, ale je to spíš o tom, že s tím člověkem mám už nějaký zážitek, který mi to znemožňuje, protože už mě třeba někam dostal, někam totálně psychicky mimo v pozitivním slova smyslu a já bych ted' toho nebyl schopen s ním, protože bych se svým způsobem studem posral. Takže prostě bych to psychicky nedal.“

Často se stává i to, že si partneři prohodí role, nebo že si dominantní z partnerů chce užít roli modela a submisivní partner si naopak chce zkusit roli riggera. Mnohdy ale partneři nehledí na to, který z nich je submisivní, nebo dominantní a role si prohazují náhodně. Takovéto střídání rolí uvádí respondentka (žena):

„Jako switch to střídám i bez bondage. Ale já to nevnímám jako dominanci nebo podřízení. Pro mne je to spíš zvláštní druh komunikace, starost jednoho o druhého, výměna, dávání a přijetí.“

Dominance se v některých případech může projevit i tak, že dominantní z partnerů si chce odpočinout a zrelaxovat a submisivní, který by si také rád užil roli modela se dominantnímu partnerovi podřídí a dělá roli riggera (žena):

„Líbí se mi obojí, ale většinou to vyjde tak, že vážu já.“

Když už se člověk rozhodne pro to, že bude provozovat shibari, nebo i jakýkoliv jiný druh bondage, může se rozhodnout, zda to bude provozovat doma v soukromí, nebo v nějakém specializovaném klubu. Další možností je připojení se k nějaké komunitě lidí, kteří provozují stejnou formu bondage a být tak sice mezi lidmi, ale přitom relativně v soukromí, protože do takovýchto komunit nemají lidé zvenčí přístup. Lidé, kteří bondage provozují často střídají obojí (muž):

„Dělám obojí, s tím že chodím do ateliéru v Praze, což není shibaristický klub. Od toho tady je třeba Kolbenka, Karlín a podobné lokality, případně v Brně Domeček, ale třeba ateliér mám hrozně rád, protože s ním mám spojené své první zážitky. Samozřejmě dělám to i v soukromí, doma, na koleji, někde jinde. Ale když bych měl říct jaký je v tom rozdíl, tak když jsi v klubu, tak je to takové to vázání kde se nemůžeš tak nějak plně rozjet a ostatní lidé tě můžou rušit, nebo kafrat. Sice to kafrání je nežádoucí a dost se to potlačuje, ale když máš v tom vázání něco strašně emotivního a někdo ti tam začne šuškat nebo dělat takovéto věci tak tě to akorát tak nasere v ten moment. Kdežto když máš třeba

nějaký azyl, nebo studio, které si pronajmeš, což podle mě spadá do toho soukromí. Ano je to dražší než šmochat někde v atiku nebo na domečku, ale ten výsledek bývá ve srovnání s tím naprosto kulervoucí. Protože se vy dva soustředíte na sebe a nemusíte řešit ruchy okolí. V podstatě si jen hlídáte čas abyste nepřetáhli třeba čtyři nebo pět hodin. Takže když vážeš v klubu tak ano, dosáhneš tam emocí, ale ty nejspíš nikdy nebudou tak hluboké, jako v soukromí. A taky je dobré si uvědomit jednu věc, co se týká intimacy, když vážu v klubu a potom to přejde do sexuální, tak tam nemůžu tu svou partnerku přetáhnout, nebo ona mě, ale v soukromí ano.“

Důležité je si uvědomit, že lidé, kteří chtějí provozovat bondage občas nemají vhodné prostory, dostatek soukromí nebo životního partnera, který by to chtěl také. Popřípadě nemají žádného partnera, a proto jsou pro ně nejružnější workshopy a akce v klubech jedinou možností, kde si bondage vyzkoušet a kde si užít. V každém případě je ale jasné, že vázání na veřejnosti, kde se někdo třeba i cizí dívá, nikdy není takové jako vázání v soukromí. Emoce v soukromí budou vždy jiné, silnější a hlubší (žena):

„Už jsem byla na dvou workshopech, partner mě zavedl do komunity. Sama bych se tam nevydala nikdy. Naučím se toho daleko více a cítím se jistější, kdyby byl problém, někdo by tam pomohl. Ale zase se do toho nemůžu ponořit tak hluboko, jako v soukromí.“

Navíc v soukromí se stává, že bondage přejde v intimnější praktiky až v pohlavní styk, což se na veřejnosti nestává.

Bondage a konkrétně shibari není v pravém slova smyslu sexuální praktikou. Jde spíš o umění a o emoce. Mezi vázajícími partnery nemusí být žádný hlubší intimní vztah. Může se jednat pouze o kamarády, nebo o profesionálního riggera a jeho zákazníka. Proto se stává i to, že člověk, který sice má životního partnera, provozuje shibari s někým jiným, protože jeho životní partner je proti a není ochoten provozovat shibari. Nebo i přes to, že životní partner je ochoten provozovat shibari, má jeden z partnerů nebo dokonce oba i jiné partnery, se kterými vážou. To je příklad respondenta (muž):

„Bondage provozuji se svou partnerkou, s tím že se přepínáme podle nálady a jinak ano do toho mám ještě jiné holky se kterými vážu. Ted' třeba na workshopu jsem měl jinou holku, se kterou se mi vázalo velice dobře, ale ted' to začalo chladnout, což souvisí s tím, že v jejím životě nastávají nějaké změny,

v mém životě jsme se do sebe s partnerkou zamilovali, což taky přináší změnu energie při tom vázání a jinak ještě vážu s nějakýma riggerkama. Občas, když dostanu nabídku, tak ji přijmu a ono to funguje“.

Důvodů k takovému vázání mimo vztah může být několik. Hlavními důvody jsou asi rozdíl v pocitech, zkušenosti vázacího partnera a emoce (muž):

„Jinak co při to cítím. Je tam rozdíl v citech, ale opět záleží na tom, jak s tím, kdo dokáže pracovat. Třeba když bych měl srovnat vázání se slečnou X a s partnerkou po emocionální stránce tak je to zhruba na roveň postavené, ale je to i o tom že slečna X pracuje s emocema jinak než naprostá většina lidí i když třeba já mám slečnu X velmi rád jako kamarádku, tak jsem se divil tomu, že toto byla schopná vyčarovat, ale když třeba odhlédnu od ní a podíváme se dál, tak třeba tamty kamarádky se kterýma jsem šmodrchal tak tam to bylo taky hluboké, byly tam emoce, ale nebylo to až tak hluboké, jako byly ty předešlé dvě. Prostě kdybych ty dvě označil na 100 % tak ty zbylé by se pohybovaly od 60 % do 80 %. už tomu něco chybělo, ale je to pochopitelné a dá se to očekávat. Toto je věc, se kterou počítá naprosto každý.“

Vázání s někým jiným, než s životním partnerem může být bráno jako příjemné rozptýlení a pobavení. V takových případech jde většinou o vázání mezi kamarády (žena):

„Naprostou většinu vážu s přítelem, čas od času vážu kamaráda. Rozdíl je samozřejmě velký, s přítelem jsou emoce hlubší, citovější prožitek, líbání, troufalejší hlazení. S kamarádem jde spíš o pobavení, chvilkový relax.“

Pocity při tom, když člověk někoho váže, nebo když je vázán jsou různorodé a individuální. Většinou záleží na dané situaci (žena):

„To se hodně těžko popisuje. Obojí je pro mne o možnosti odpoutat sebe od okolí. Když vážu, vnímám spojení s partnerem, péči o něj, vlastně každé přiložení i tah provazu je něco nevysloveného. Celé je to jako zvláštní nové pouto, kterému sama ještě moc nerozumím.“

Rigger většinou pocítuje nadvládu nad vázanou osobou, ale to sebou také nese zodpovědnost za zdraví vázaného. Při vázání životního partnera často rigger pocítuje sexuální vzrušení (muž):

„Když vážu nějakou holku, tak převážně cítím nadvládu a starostlivost o tu osobu. Potom ještě záleží na tom, s kým vážu. Když vážu partnerku, tak jsou tam takové ty jiskřičky a když vážu kamarádku tak se k nim tulím a dělá mi to dobře, ale není to tak jako u partnerky.“

Pocity vázaného jsou o něco složitější. Jedná se zde o to, že někdo má pocit stísněnosti, podřízenosti riggerovi a nadvlády riggera, což ho v jedné chvíli může dohánět k zoufalství až k slzám, kterými se vyplavují negativní emoce a posléze se vše může změnit na velice příjemné a uvolňující pocity jako například u respondenta (muž):

„Když jsem vázán tak to se popisuje ještě hůř. Mi se třeba v průběhu vázání začnou vyplavovat emoce v podobě slz. Normálně mám vlhké oči a bulím tam, ale jinak je to strašně fajn. Ale samozřejmě u naprosté většiny případů, kdy jsem byl vázán, tak jsem se někdy v průběhu, asi v první třetině, nebo první polovině stihl šíleně nasrat. Z toho důvodu, že jsem chytil pocit, že to nejde podle mých představ. A vzhledem k tomu, že já jsem tak trošku uzurpátor a sice to v sobě potlačuju, ale je to tam, tak jsem si říkal, že to bude stát za hovno, že jsem vyhodil prachy a táhl se tak daleko když to bude stát za hovno. Prostě toto mi vždycky znělo v hlavě. Ale je to takový bod, který se zlomí a pak to začne být strašně krásné, ale ten bod se musí zlomit. Ale jinak ty emoce, ačkoliv je nedovedu úplně popsat, tak jsou strašně hluboké.“

Jiný zase může mít při svázání riggerem pocit volnosti a náklonnosti druhého jako respondentka (žena):

„Když jsem vázána, paradoxně mi to dává zvláštní svobodu. Možnost být sama sebou a celistvá ve hranicích provazu. Já partnerovi nabídnu svou důvěru a on mě pění.“

Shibari blahodárně působí na partnerské vztahy v tom smyslu, že partneři si musejí plně důvěřovat a umět se oddat jeden druhému. Dalším pozitivem u shibari je to, že blahodárně působí na lidskou psychiku, protože některým lidem pomáhá například od depresí (muž):

„Jako dělá mi to strašně dobře a abych pravdu řekl, od té doby, co provozuju shibari, netrpím na deprese.“

Když se řekne bondage, většině lidí se nejspíš jak první vybaví provazy, protože právě provazy jsou to hlavní bez čeho by bondage nešla uskutečnit. Málokdo ale ví, kolik

nejrůznějších pomůcek a rekvizit se při bondage dá využít. Může se jednat o závěsné konstrukce, vybavení místnosti, ve které bondage probíhá, karabiny, oblečení, zvláštní materiál oblečení jako je třeba latex, nebo nejrůznější pomůcky jako jsou roubíky, bičíky, obojky a podobně. Na otázku, jaké pomůcky respondent při bondage používá odpověděl takto (muž):

„Samozřejmě provaz, to je jasné. A jinak roubíky, ať už látkové, provazové, kuličkové. Potom třeba vzhledem k tomu že jsem latexový fetišista tak latexové rukavice, případně oblečení. Protože u mě to působí tak, že mě to totálně odstřelí do transu. Potom jsem z toho mimo několik hodin nebo i dní. Třeba teď po poslední akci jsem byl mimo asi jeden a půl dne. Šátky na zavázání očí a pusy a karabiny na závěsy. A jinak můj standartní set je Wartenbergovo kolečko (Obrázek 6) a dráp. To je věc, která slouží na škrábání.“

Respondent nezapomněl zmínit ani věci potřebné v případě komplikací, které mohou nastat (muž):

„A pochopitelně krabičku poslední záchrany. V tom je hořčička pro případ, že by někoho chytla křeč, nůžky na provazy a hroznový cukr plus nějaký aulin, brufen, a takovéto věci.“

Druhá respondentka byla stručnější. Možná je to dáno i tím, že je ve svazování začátečnicí (žena):

„Šátky na vázání očí, Wartenbergovo kolečko a dráp.“

Hlavním důvodem, proč lidé provozují bondage jsou bezpochyby emoce. Lidé vyhledávají takové emoce, které jim dělají dobře, které je baví a které je naplňují. Tyto emoce jsou spojeny často i s hormony jako je adrenalin. Tyto hormony jsou vyplavovány při fyzické zátěži, kterou bondage bezpochyby je. Většina lidí, kteří bondage provozují ro dělají právě proto, že je tato praktika baví stejně jako respondent (muž):

„Baví mě na tom ty emoce a ty prožitky a dává mi to to, že se uvolním, cítím se v pohodě, netrpím na deprese, cítím se spokojenější, a dokonce jsem kvůli tomu musel začít cvičit a od té doby mám daleko lepší fyziku. Díky tomu, že jsem takhle blbnul, jsem byl schopný zrekonstruovat byt. Klečet na zemi, tahat nábytek a bůh ví co ještě jsem byl schopen jenom díky tomu, protože se mi zlepšila mobilita nohou a tak.“

Respondentka na otázku, co ji na bondage nejvíc baví odpověděla (žena):

„Baví mě na tom kontakt a blízkost s partnerem. Je to relax, chvíle klidu. Mám možnost si trochu utřídit vlastní hlavu. U mě to sice znamená, že se po tom lehce rozpadnu, ale i to mi pomáhá. Dává mi to poznání o sobě samé, pohodu a vlastně i momentálního partnera. Svázalo nás to dohromady.“

Lidé z okolí jedinců, kteří praktikují bondage o tom často vědí a jejich reakce nebývají nijak zlé, nebo pohrdavé, jak by někdo mohl předpokládat. Přece jen žijeme v celkem tolerantní době. Jsou i takoví, kteří se bondage věnují natolik profesionálně, že to dávají svému okolí najevo prostřednictvím sociálních sítí typu Facebook, nebo dokonce vlastních internetových stránek (muž):

„Vědí to. Na Facebooku to mám veřejně, že toto dělám. Reakce jsou většinou neutrální až pozitivní. Dokonce když jsem to konzultoval s učitelkou psychologie tak když jsem jí to popisoval, co to se mnou udělalo, tak mi říkala že v tom případě je lepší se zamyslet, jestli je lepší utrácet peníze za antidepressiva, nebo raději za tady toto. Pokud to má opravdu takový přínos a bylo by to více přínosné, že by to bylo možná i lepší než nějaká psychofarmaka. To zaznělo po jedné přednášce, co jsem dělal.“

Na otázku, jestli se respondent někdy setkal i s negativními ohlasy a postoji lidí, kteří vědí, čemu se věnuje odpověděl (muž):

„Negativní ohlasy se ke mne nedostaly. Obecně toto jde kritizovat strašně málo, protože povědomí o tom je velmi slabé. Všichni jsou zprofanovaní padesáti odstínama šedi, což nemá s realitou absolutně nic společného. Dokonce kdyby ses na ten film podívala, jakým způsobem tam on dělá ten úvaz na posteli, tohle, kdybych udělal v reálu tu liščí smyčku tak té holce zaškrtní končetinu a je průser a je konec. Takhle se to v reálu opravdu nedělá. Hlavně když někoho vážeš, tak s ním neustále komunikuješ ať už verbálně, nebo neverbálně. Sleduješ, jestli klepe prstama, jestli se nějak chová. Když to pro něj bude nekomfortní, tak to poznáš hned.“

Někteří to ale i tak před svým okolím tají, protože se stydí, nebo protože lidé v nejbližším okolí tyto praktiky z nějakého důvodu odsuzují. Nejčastější je ale ten případ, kdy člověk, který bondage provozuje se tím nijak nechlubí, ale ani netají. Je to čistě jeho

soukromá věc, na které ale není nic špatného a kterou by musel za každou cenu utajit (žena):

„Nekřičím to do světa, ale nijak se tím netajím. Nesetkala jsem se s žádnou přímo negativní reakcí a popravdě, i kdyby ano, bylo by mi to jedno.“

V souvislosti s tím, jak intenzivně a jak dlouho člověk bondage provozuje, získává různé zkušenosti a zážitky. Tyto zážitky mohou mít různou intenzitu a různým způsobem se vryjí člověku do paměti. Na otázku, jaké jsou tvé nejsilnější intimní zážitky odpověděl respondent, který se bondage věnuje již více než šest let takto (muž):

„Mám dva takové silné zážitky. Ten skutečně první nejsilnější je takový, že jsem byl vázat s jednou velmi kvalitní, možná top dva českých riggerek a to byl opravdu tak hluboký zážitek, který vznikl náhodou a bylo to něco tak úžasného, že prostě ta holka mě byla schopná, ačkoliv to nejspíš sama nechtěla, že mě dostala do subspace. To je nejhlubší submisivita, do jaké se můžeš dostat. Dostala mě tam beze ztráty kytičky, bez jakýchkoliv negativních následků. Cítil jsem se absolutně a v pohodě příjemně a byl to dokonce tak silný zážitek, že jsem poté bulel do tří do rána na matraci u kamarádky. Když jsem jel zpět domů vlakem, byl jsem jedno velké slzavé údolí. Abych řekl pravdu tak když na to vzpomenu tak ty vlhké oči znovu startují a to je to už pět měsíců. To strašně letí. A druhý nejsilnější zážitek byl s partnerkou v Brně. To bylo vlastně naše první vázání na workshopu. Poté co jsem si udělal čas asi tři hodiny abych ji naučil, co a jak. Což jí šlo na to, že to nikdy nedržela v ruce dost slušně. A šlo jí to nádherně, byla mazlivá, a protože je to partnerka tak jsme se začali líbat, ty emoce tam byly. Bylo to prakticky na roveň tomu prvnímu zážitku. V to jsem ani nedoufal, že to v tak krátké době zopakuju.“

Na rozdíl od toho respondentka, která se bondage věnuje pouze čtyři měsíce odpověděla (žena):

„Všechny jsou silné, nedokážu určit, který nejvíce. Každý se zapsal svým vlastním způsobem.“

Tak jako skoro při všem nemohou být ani při bondage pouze dobré zážitky. Čas od času se stane, že se něco nepovede, stane se něco špatného, jeden z partnerů má špatnou náladu, noví partneři si nesesnou, nebo se něco nepodaří podle očekávání. Jeden

z respondentů o tomto ví své. Na otázku, jestli má i nějaké špatné zážitky v souvislosti s bondage odpověděl (muž):

„Ano, mám. Ten pochází z naprosto opačné stránky. Byl jsem sice vázaný, ale kamarádkou, která sice je empatická, ale není kontaktní, a strašně ráda si hraje na ledovou královnu. Což v důsledku znamená jako studený čumák. Ten výsledek byl absolutně katastrofální, bylo to taky na jednom workshopu, na který jsem dojel shodou okolností poté, co jsem měl do krve rozflákané nohy poté, co se pode mnou urvala krajnice. To byla fakt naprosto šílená hrůza. Workshop byl o kontaktu a emocích a ona na mě vybafla se sadismem a začala mě tam řezat. Chvilí to byla sranda, ale potom jsem se naprosto šíleně naštvál a normálně jsem jí asi půl hodiny čistil žrádlo. Řekl jsem jí, že si chce hrát na dominantní ledovou královnu, ale je to studený psí čumák a že to co předvedla stálo naprosto za nic. Byl jsem hotový vzteky. To bylo asi za poslední rok to nejhorší, kdy jsem měl opravdu na někoho rapl a naštvál jsem se do nepříčetna. V neděli měl být další workshop, ale v půlce mě chytla křeč do ruky, skřípla mi radiál, měl jsem natáhnutý sval, nemohl jsem se vůbec hýbat a šel ze mě smrtelný pot. Myslel jsem, že bude po mě. Řekl jsem jí, že má čtyři minuty na to abys mě rozvázala, nebo ať bere nůžky, jinak tady zkolabuju. Tak šílená bolest to byla. Naštěstí mě včas rozvázala. Byl jsem zplavený, jako bych se šel okoupat. Tu ruku jsem nemohl ani zvednout. Tak jsem se potom sbalil a šel jsem akčnit ještě s další kamarádkou.“

Trochu jiný negativní zážitek má méně zkušená riggerka (žena):

„Nemohu říct, že je to přímo špatný zážitek, spíš jen ne nejlepší zkušenost. Jako riggerka mám zodpovědnost za bezpečí modela. Na posledním workshopu jsem si nějak nevšimla, že jsem partnera nedopatřením položila žebry na kraj podložky. Jako nováčkovi mi to prostě uniklo. Snažil se polohu změnit sám (svázaný.... Jasně, hodně zdu...) a nic neřekl. Když jsem z něj konečně vypáčila, co se děje, proč se tak vrtí, dost mě to rozhodilo. Bylo to takové otřesení důvěry. Od té chvíle jsem se nezabývala pocity, ale kontrolovala každý svůj pohyb, každý úkon. Ta důvěra je pro mne hodně důležitá.“

Velice častým jevem je to, že lidé, kteří provozují bondage se věnují také jiným různorodým intimním praktikám, které jdou často ruku v ruce. Bondage jako taková je

svazování lanem do nejrůznějších pozic, ale když toto lano poslouží například ke škrcení, jedná se už o sadismus. Svázaný člověk může být bičován, hlazen, mučen, může mít roubík, šátek přes oči a podobně. To vše již není bondage v pravém slova smyslu. V souvislosti s bondage se nejčastěji provozuje sadismus a masochismus. Ptala jsem se respondentů, jestli tyto praktiky a jaké konkrétní praktiky kromě bondage provozují (muž):

„Ano, jenže to nemá smysl vyjmenovávat. Bude rychlejší, když ti vyjmenuju ty, co nedělám. Se mnou je to trochu složitější. Proto vypíchnu jen to, co dělám nejčastěji. Například jsme s přítelkyní oba úchylní na latex, takže se tak oblíkáme i když to stojí šílené prachy a pak klouže celý byt. Potom třeba mám rád dušení a škrcení. Hrátky s dechem. Máme na to i speciální vybavu. Ta moje to nějak speciálně nemusí. Ona je spíše výpraskový typ. To já nejsem. Byl jsem, ale přešlo mě to. Dřív jsem mohl i hrátky s krví, ale teď asi nejvíc takovéto to škrábání drápem a podobné věci. Je to sázka na jistotu a jde to použít i při tom vázání. Dříve jsem akčnil fakt hodně, mohl jsem to mít každý den, ale teď to prostě poslední rok ustupuje na poměr 95 % shibari a 5 % klasické akčnění. Latex do toho nepočítám.“

Respondentka odpověděla obdobně (žena):

„Já jsem téměř pro každou špatnost. Krom krvavých praktik a scat jsem pro všelijaké experimenty. Nejčastěji s přítelem provozujeme shibari a hrátky s latexem, ty jsou jeho nejoblíbenější a já si naprosto užívám jeho reakce. Na hrátky s dechem mám rozpolcený názor, škrcení se mi líbí, dušení ne. Toho si partner asi ještě nevšiml. Dále různé drápání, tahání za vlasy, spank (mírná až střední bolest je osvěžující) si užívám hodně.“

5 ZÁVĚR

Teoretická část mé diplomové práce je především shrnutí poznatků o sexualitě a o její historii, o tom, jak sexuální chování souvisí s lidským tělem a biologii a o problematice BDSM. Zabývala jsem se především praktikami bondage, což je jedno z odvětví praktik BDSM. Bondage jako taková se ještě dále dělí na několik odvětví, kterými se ve své práci také zabývám. Nejdůležitější z těchto odvětví bondage je pro mne shibari, kterému se věnují oba mí respondenti. Jedna z kapitol je věnována neverbální komunikaci, která s uměním bondage velice úzce souvisí.

Hlavním cílem této diplomové práce je zjistit, jak lidé, kteří provozují bondage, konkrétně shibari, vnímají intimitu. Toho jsem docílila tím způsobem, že jsem provedla dva rozhovory se dvěma mladými lidmi, mužem a ženou, kteří provozují shibari a mimo to i jiné BDSM praktiky. Práce díky tomu umožňuje nahlédnout do smýšlení a do života těchto lidí, do toho, proč se bondage věnují, jakým způsobem se bondage učili, zda o tom ví jejich okolí, jaké jsou jejich dosavadní zkušenosti a podobně.

Zjistila jsem, že oba respondenty BDSM přitahovalo již zhruba od rané puberty, ale začali se tomu naplno věnovat až v pozdějším věku, zhruba na přelomu dospělosti. Oba se shodli na tom, že provozují primárně shibari. Muž se shibari aktivně věnuje již rok a žena pouze čtyři měsíce, z čehož vyplývají některé rozdíly mezi nimi. Hlavním důvodem pro to, věnovat se BDSM potažmo shibari byla zvědavost. Díky tomu, že shibari je kontaktní, a ne úplně jednoduché, učili se jej oba v praxi, protože příručky v tomto případě nejsou příliš přehledné. Oba respondenti navštěvují různé workshopy a komunity, ale shodli se na tom, že nejraději vážou v soukromí. Shibari se oba věnují i několikrát do měsíce a oba střídají roli modela a riggera podle nálady bez ohledu na to, jestli jsou při jiných praktikách dominantní, nebo submisivní. Oba respondenti se shodli na tom, že vážou primárně se svými životními partnery, ale také s kamarády a vždy u toho pociťují úplně jiné, ale převážně pozitivní emoce. Oba rádi využívají nejrůznější pomůcky a nástroje jako jsou roubíky, šátky a drápy. Rozdíl mezi respondentem mužem a respondentkou ženou je nejen v tom, že muž se shibari věnuje již delší dobu a má mnohem více jak kladných, tak i záporných zkušeností oproti respondentce ženě, ale také v tom, jak moc tyto praktiky oba tají před svým okolím. Zatímco respondent muž se tím netají vůbec, a naopak některé fotky ze shibari vázání zveřejňuje na sociální síti, žena si více chrání své soukromí, aniž by se za tyto praktiky styděla. Ani jeden z respondentů se nesetkal s negativní reakcí svého okolí.

6 ZDROJE

6.1 Knižní zdroje

1. "K", MASTER. *The beauty of kinbaku: (or everything you ever wanted to know about Japanese erotic bondage when you suddenly realized you didn't speak Japanese)*. 2008. ISBN 0615248764.
2. ARGYLE, Michael. *The psychology of interpersonal behaviour*. 4th ed. Harmondsworth, Middlesex, England: Penguin Books, c1983. ISBN 0140224831.
3. ATKINSON, Robert. *The life story interview*. Thousand Oaks: SAGE Publications, 1998. Qualitative Research Methods, Vol. 44. ISBN 0-7619-0428-X.
4. BALADA, Jan. *Rámcový vzdělávací program pro gymnázia: RVP G*. Praha: Výzkumný ústav pedagogický v Praze, c2007. ISBN 978-80-87000-11-3.
5. CUNNINGHAM, Don. *Samurai weapons: tools of the warrior*. United States: Tuttle Publishing, 2012. ISBN 14-629-0749-0.
6. ČERNÝ, Vojtěch. *Reč tela*. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-251-2449-9.
7. DARWIN, Charles. *O vzniku druhů přírodním výběrem*. Vyd. 3., V nakl. Academia 2., rev. Přeložil Emil HADAČ, přeložil Alena HADAČOVÁ, přeložil Hana MARSAULT-REJLKOVÁ. Praha: Academia, 2007. Europa (Academia). ISBN 978-80-200-1492-4.
8. DIAMOND, Jared M. *Proč máme rádi sex?: evoluce lidské sexuality*. Praha: Academia, 2003. Mistři vědy. ISBN 80-200-1072-6.
9. DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. 4., nezměn. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1966-8.
10. FOUCAULT, Michel. *The history of sexuality*. Přeložil Robert HURLEY. New York: Vintage Books, 1986. ISBN 0-394-72952-8.
11. FREUND, Kurt. *Preferential rape in the theory of courtship disorder*. Archives of Sexual Behavior, 1998. ISBN 433-443.
12. GIDDENS, Anthony. *The transformation of intimacy*. Cambridge: Polity Press, 1992. ISBN 978-0-7456-1239-3.

13. GILES, James. *The nature of sexual desire*. Westport, Conn.: Praeger, 2003. ISBN 9780275959951.
14. HARTL, Pavel a Helena HARTLOVÁ. *Psychologický slovník*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-303-x.
15. HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-040-2.
16. KOHOUTEK, Rudolf, Irena OCETKOVÁ a Jaroslav ŠTĚPANÍK. *Základy sociální psychologie*. Brno: CERM, 1998. ISBN 80-7204-064-2.
17. KOLÁŘSKÝ, Aleš. *Zlepšování detekce nebezpečných motivačních anomálií / Improving the detection of dangerous motivational anomalies*. Sexuológi a č. 2, ročník 5, 2005
18. KUBÍK, Josef. *Sexualita bez tabu*. V Brumovicích: Carpe diem, 2010. ISBN 978-80-87195-10-9.
19. KVALE, Steinar. *Interviews: an introduction to qualitative research interviewing*. Thousand Oaks: SAGE Publications, 1996. ISBN 0-8039-5820-X.
20. LANKSHEAR, Colin a Michele KNOBEL. *A handbook for teacher research: from design to implementation*. Maidenhead: Open University Press, 2004. ISBN 0-335-21065-1.
21. LAROCCO, Matthew. *Submissive's Guide To BDSM Vol. 3*. Enlightened Publishing, 2016. ISBN 978-1536870220.
22. LAWS, D. Richard. a William T. O'DONOHUE. *Sexual deviance: theory, assessment, and treatment*. 2nd ed. New York: Guilford Press, c2008. ISBN 1593856059.
23. LEIFER, Gloria. *Úvod do porodnického a pediatrického ošetrovatelství*. Vyd. 1. české. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0668-7.
24. MAGINN, Paul a Christine STEINMETZ, ed. *(Sub)Urban Sexscapes: Geographies and Regulation of the Sex Industry (Routledge Advances in Sociology)*. New York: Routledge, 2015. ISBN 978-0415855280.
25. NAWAKARI, Shin. *Essence of Shibari: Kinbaku and Kapanese Rope Bondage*. Mystic Productions Press, 2017. ISBN 1942733852.
26. OSHO. *Intimacy: trusting oneself and the other*. New York: St. Martin's Press, 2001. ISBN 0312275668.
27. ROSYPAL, Stanislav. *Nový přehled biologie*. Praha: Scientia, 2003. ISBN 978-80-86960-23-4.

28. STRAUSS, Anselm L. a Juliet CORBIN. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. Brno: Sdružení Podané ruce, 1999. SCAN. ISBN 80-85834-60-X.
29. ŠAFÁŘOVÁ, Dana. *Kapitoly z obecné genetiky*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2011. ISBN 978-80-244-2822-2.
30. ŠVAŘÍČEK, Roman a Klára ŠEĐOVÁ. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0644-6.
31. WAHLSTROM, Billie J. *Perspectives on human communication*. Dubuque, Iowa: Wm. C. Brown, c1992. ISBN 0697107043.
32. WEISS, Margot Danielle. *Techniques of pleasure: BDSM and the circuits of sexuality*. Durham: Duke University Press, 2011. ISBN 9780822351597.
33. WEISS, Petr. *Sexuální deviace: klasifikace, diagnostika, léčba*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-634-9.

6.2 Internetové zdroje

1. CARINA, Boriss. Slovníček základních pojmů BDSM. *BDSMstart.CZ* [online]. [cit. 2017-03-04]. Dostupné z: <http://www.bdsmstart.cz>
2. EDISON, J. O vázání a jak ho vidím já: Co je bondage (vázání)? *Edisonovy osobní stránky* [online]. Brno, 2017 [cit. 2017-02-21]. Dostupné z: http://edison-art.cz/p_obondage.php
3. EDNA. Jaký je rozdíl mezi shibari a kinbaku? *Edna Kinbaku* [online]. Edna, 2015 [cit. 2016-09-08]. Dostupné z: <http://www.ednakinbaku.com/clanky/jaky-je-rozdil-mezi-shibari-a-kinbaku/>
4. KUDLANKA. *Bezpečně, s rozumem a dobrovolně.* [online]. 2016 [cit. 2017-02-18]. Dostupné z: <http://www.kudlanka.estranky.cz>

7 PŘÍLOHY

7.1 Obrázky

- **Obrázek 1: *Flogger*.** Dostupné z: <http://www.shortandsweetnyc.com/wp-content/uploads/2011/07/flogger.jpg>
- **Obrázek 2: *Ballgag*.** Dostupné z: <https://ae01.alicdn.com/kf/HTB1YTHXJVXXXXaAXpXXq6xXFXXXS/40mm-font-b-Ball-b-font-font-b-Gag-b-font-Black-font-b-Red-b.jpg>
- **Obrázek 3: *PVC bota baletky*.** Dostupné z: <https://books.google.cz/books?id=GvnDBAAAQBAJ&pg=PA123&dq=BDSM+instruments&hl=cs&sa=X&ved=0ahUKEwi6i6fX7YLSAhUkIpoKHR1VDGoQ6AEIJjAC#v=onepage&q=BDSM%20instruments&f=false>
- **Obrázek 4: *Pánské spodní prádlo*.** Dostupné z: <https://books.google.cz/books?id=GvnDBAAAQBAJ&pg=PA123&dq=BDSM+instruments&hl=cs&sa=X&ved=0ahUKEwi6i6fX7YLSAhUkIpoKHR1VDGoQ6AEIJjAC#v=onepage&q=BDSM%20instruments&f=false>
- **Obrázek 5: *Kinbaku*.** Dostupné z: http://farm2.static.flickr.com/1651/26059341364_90933554d4.jpg
- **Obrázek 6: *Wartenbergovo kolečko*.** Dostupné z: https://www.google.cz/search?q=Wartenbergovo+kolečko&client=opera&hs=TdX&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjpis_jhL3SAhVCkSwKHeH9CnUQ_AUICCGB&biw=1366&bih=659#tbm=isch&q=Wartenberg+&*&imgdii=VScjwgtE8dTTM:&imgsrc=UvGnn6aKnlPMtM:
- **Obrázek 7: *Hogtie*.** Dostupné z: <http://www.suspendedanimationcrew.com/book/images/026-008%20Hogtie.jpg>
- **Obrázek 8: *Balltie*.** Dostupné z: http://imagecdn.clips4sale.com/accounts99/412/clip_images/Copyright-BedroomBondage-BlissEvermoreBalltie.jpg
- **Obrázek 9: *Frogtie*.** Dostupné z: <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/564x/8a/18/24/8a182468406bd70f7bb893739c3c7b55.jpg>
- **Obrázek 10: *Shibari*.** Dostupné z: <http://data.whicdn.com/images/59521125/large.jpg>
- **Obrázek 11: *Shibari*.** Dostupné z:

<https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/originals/30/1c/e3/301ce3a1af0b4f861b164e88e655285d.jpg>

Obrázek 1: Flogger

Obrázek 2: Ballgag

Obrázek 3: PVC bota baletky

Obrázek 4: Pánské spodní prádlo

Obrázek 5: Kinbaku

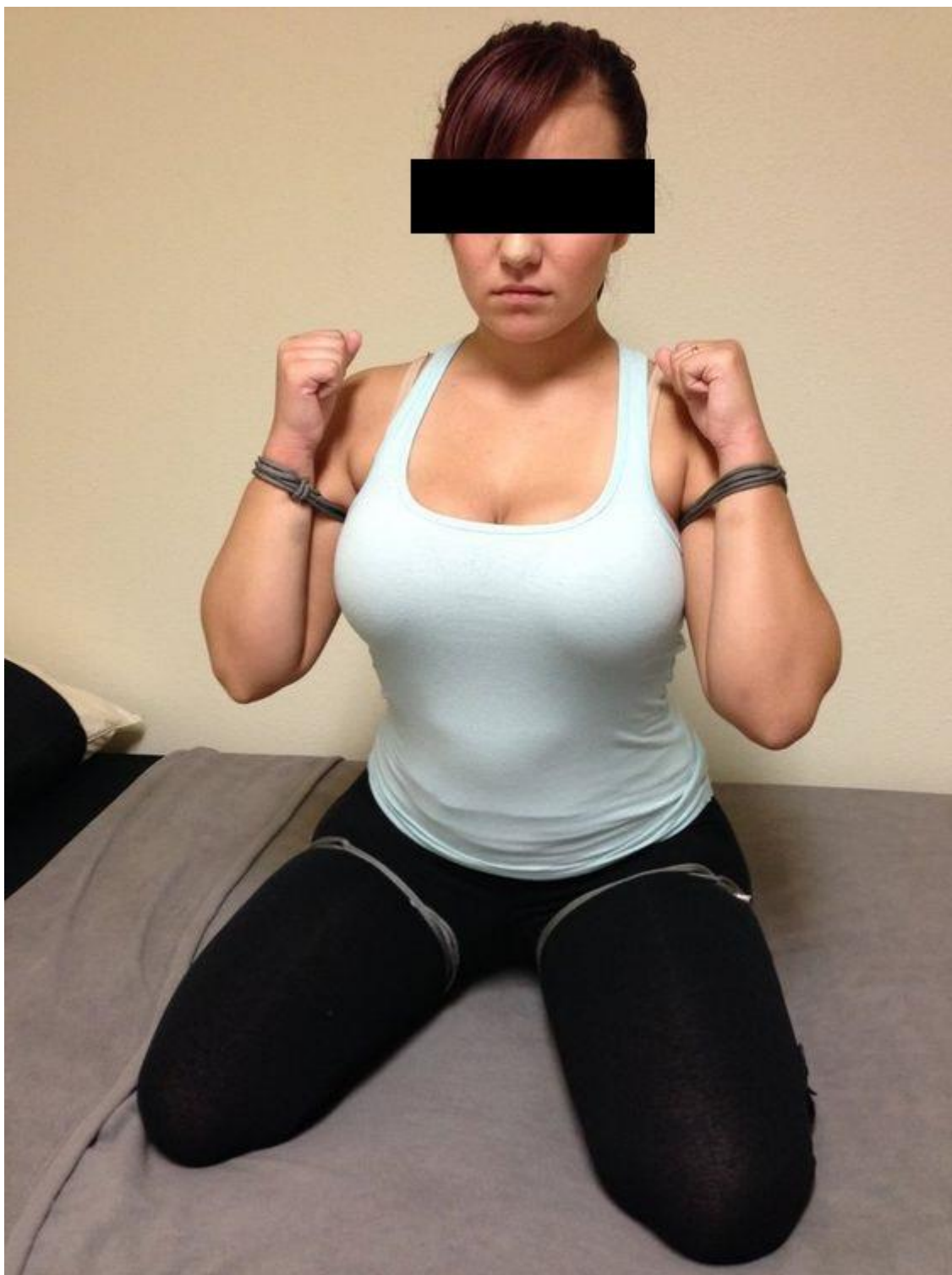
Obrázek 6: Wartenbergovo kolečko

Obrázek 7: Hogtie

Obrázek 8: Balltie

Obrázek 9: Froggie

Obrázek 10: Shibari

Obrázek 11: Shibari

7.2 Výzkumná otázka

Jak lidé, provozující bondage vnímají intimitu?

7.3 Otázky pro rozhovor

V první řadě jsem respondentu seznámila s tím, jak a proč využiju data získaná v rozhovoru. Následně jsem jej ujistila, že informace, které mi poskytne budou anonymní a poté jsem se zeptala, jestli souhlasí s tím, že celý rozhovor bude nahráván na diktafon.

1. Pohlaví, věk a pseudonym respondenta?
2. Jakým způsobem ses dostal k BDSM, nebo k bondage?
3. Co tě vedlo k tomu, začít se věnovat bondage?
4. Jak dlouho bondage praktikuješ?
5. Jak často bondage praktikuješ?
6. Jakým způsobem ses učil bondage?
7. Preferuješ u bondage styl shibari, nebo západní styl, případně to máš postaveno nějak jinak?
8. Jaké jsou tvé preference v bondage (jsi rigger, model, nebo obojí)?
9. Jsi při provozování bondage dominantní, nebo submisivní? Nebo tyto role střídáš?
10. Navštěvuješ nějaké kluby, nebo komunity, kde se bondage provozuje, nebo jej provozuješ v soukromí? Pokud provozuješ obojí, jaký je v tom pro tebe rozdíl?
11. Provozuješ bondage pouze se svým partnerem, nebo partnery střídáš? Pokud střídáš, jaký je v tom pro tebe rozdíl a co při tom cítíš?
12. Jaké pocity a emoce pociťuješ, když vážeš a jaké když jsi vázán?
13. Jaké pomůcky při bondage nejčastěji používáš? / Jsou ještě nějaké jiné pomůcky, kromě lana, které při bondage používáš?
14. Co tě na bondage nejvíc baví a co ti to dává?
15. Ví lidé kolem tebe, že se věnuješ bondage? V případě že ano, jak to vnímají?
16. Jaké jsou tvé dosavadní nejsilnější intimní zážitky v souvislosti s bondage?
17. Máš i nějaké špatné zážitky v souvislosti s bondage? Jestli ano, jaké?
18. Provozuješ i jiné praktiky krom bondage (například sadismus, masochismus)?

7.4 Pojmy související s BDSM

V souvislosti s BDSM existuje celá řada pojmů, které mnohdy nejsou široké veřejnosti známy. Mezi tyto pojmy patří:

- **Adult baby** – Hra, při které se aktéři převlékají za batolata (nosí plenky, nechávají se přebalovat, cucají dudlík a další s tím související věci), protože je to sexuálně vzrušuje
- **Anal fisting** – Jedná se o roztahování análního otvoru. Nejčastěji je prováděno rukou, ale mnohdy i jinými předměty, jako jsou například anální kolíky, které jsou na to určené
- **Ballbusting** – Při této praktice dochází k mučení partnera pomocí kopání, nebo ruční stlačení a mačkání varlat
- **BDSM** – Všeobecně užívaná zkratka přejatá z angličtiny. Je složená z dalších třech zkratek: BD - bondage (poddanství, poddajnost, svazování a výchova) a disciplína/dominance, DS - dominance a submisivita, SM - sadismus a masochismus
- **Bisexualita** – sexuální orientace na osoby stejného i opačného pohlaví
- **Blood fetish** – Jedná se o sexuální úchylku v rámci které, je hlavním předmětem zájmu (fetišem) krev. Ve většině případů se jedná o lidskou krev
- **Bondage** – Jedná se o techniku sloužící ke znehybnění partnera pomocí různých materiálů. Nejčastěji se používají provazy, stuhy, šátky, kožené řemeny, nebo řetězy
- **Bottom** – Volně přeloženo se jedná o zadek, což je jiné označení pro submisivní či masochistickou osobu
- **Bukkake** – Současná ejakulace několika mužů na tělo jedné ženy. Tato praktika je hojně užívána v pornofilmech
- **CBT** – Podobně jako u Ballbustingu se jedná o sexuální praktiku, při které jsou mučeny mužské pohlavní orgány, a to pomocí podvazování, různých závaží či jiných nástrojů.
- **Cévkování** – Podobně jako v lékařské praxi se jedná o vyprazdňování močového měchýře zavedením latexové či polymerové cévky do močové trubice
- **Coming out** – Jde o otevřené přiznání své úchylky. Rozdíl je v tom, jestli se jedná o vnitřní, nebo vnější coming out. Pokud se jedná o vnitřní coming out, znamená to přiznání si úchylky sám sobě, ale pokud se jedná o vnější coming out, jde o veřejné přiznání své úchylky svému okolí, jako je například rodina, přátelé, nebo spolupracovníci

- **Consensual** – jde o vzájemný souhlas všech zúčastněných, bez kterého nelze praktiky provozovat. Jedná se totiž o jednu ze základních podmínek, která by neměla být porušena a která je pro BDSM naprosto zásadní
- **D/s** – jde o označení vztahu dominantního a submisivního jedince. Dominantní partner má v takovém vztahu nadvládu a submisivní partner se mu dobrovolně podřizuje
- **Dog play** – jedná se o sexuální úchylku, při které se jedinec vžívá do role psa, včetně výcviku poslušnosti, tj dogtraining
- **Dominance** – jedná se o povahový rys, díky kterému má jedinec potřebu být nadřazen svému okolí a má potřebu řídit a organizovat lidi a věci kolem sebe. V souvislosti s BDSM hovoříme o převzetí moci a částečné zodpovědnosti nad podřízeným partnerem.
- **Edge play** – jedná se o takzvanou hru na hraně. Nejde zde o žádnou konkrétní praktiku, ale jde zde o to, že hra se pohybuje na hranici možností partnera. Je zde vyžadována maximální dávka zodpovědnosti a sebekontroly hořejšku, protože v extrémních případech může provozovaná praktika skončit trvalými psychickými, nebo fyzickými následky spodku, nebo dokonce jeho smrtí
- **Elektrotortura** – mučení za pomoci elektřiny
- **Exhibicionismus** – jde o potřebu předvádět se na veřejnosti. V souvislosti se sexuální oblastí jde o potřebu veřejného obnažování, veřejného provádění sexuálních praktik a podobně
- **Face sitting** – dušení partnera ženskými genitáliemi. Tato praktika je založena na omezení přívodu kyslíku tím, že žena sedí klínem na obličej partnera
- **Female** – žena
- **Femdom** – ženská dominance
- **Femsub** – ženská submisivita
- **Fetish** – sexuální vzrušení fixované na konkrétní věc, část těla, oděvu či na materiály jako je třeba latex (footfetish, bloodfetish,...)
- **Furry** – označení člověka, který se cítí být antropomorfním zvířetem, nebo má alespoň zálibu v nošení furry kostýmu
- **Gang bang** – sex provozovaný jednou ženou a několika muži
- **Houseboy/Houseboy** – submisivní muž v roli domácího sluhu, který nachází uspokojení v péči o domácnost (úklid, vytírání, vaření, mytí nádobí, žehlení)

- **Heterosexualita** – sexuální orientace na osoby opačného pohlaví
- **Homosexualita** – sexuální orientace na osoby stejného pohlaví
- **Kandaulismus** – jedná se o potřebu vidět svou partnerku při pohlavním styku s jinou osobou.
- **Kaviár** – sexuální praktika, při které dochází k vzrušení díky fekáliím, v extrémním případě se jedná o jejich požívání
- **Klinik sex** – sexuální praktika při které je vzrušení vázáno na vyvolání iluze nemocničního či lékařského prostředí (hra na doktora, lékařské či gynekologické vyšetření a podobně)
- **Klystýr** – výplach střev pomocí tekutiny zavedené do análního otvoru
- **Maledom** – dominantní muž
- **Malemaid** – submisivní muž, který vykonává domácí práce v kostýmu služky.
- **Malesub** – submisivní muž
- **Masochismus** – sexuální vzrušení navozené fyzickou bolestí
- **Military sex** – vzrušení při používání zbraní a uniforem, hra na vojáky, zajatce, policejní výslechy a podobně
- **Pissing** – močení na různé části těla, pití své moči, nebo moči protějšku
- **Pony play** – podobně jako u dogplay (vžívání se do role psa), se jedná se o sexuální úchylku, při které se jedinec vžívá do role koně
- **Rape fantasy** – fantazie související se znásilňováním
- **Retifismus** – jedná se o sexuální úchylku, při které jedince vzrušují dámské boty, a to zejména ty na vysokém podpatku
- **Sadismus** – jedná se o potřebu způsobovat partnerovi bolest
- **Safe** – anglický význam tohoto slova je bezpečný. Jedná se o jedno ze základních pravidel konceptu SSC, které říká, v žádném případě nesmí dojít k trvalému fyzickému, nebo psychickému poškození partnera
- **Safeword** – volně přeloženo se jedná o bezpečné slovo, což zjednodušeně znamená domluvený signál, kterým submisivní partner dává najevo dominantnímu protějšku, že hra okamžitě končí, protože nastal nějaký problém
- **Selfbondage** – jedná se o svazování jedince, které se provádí ze dvou důvodů, a to z důvodu adrenalinu a latentního exhibicionismu, nebo z důvodu pobavení partnera

- **Spanking** – jedná se o sexuální úchylku, která se zaměřuje na výprasky, které mohou být prováděny různými nástroji a na různých částech těla, nejčastěji se však jedná o zadek
- **SSC** – safe, sane, consensual. Ve volném překladu tato zkratka znamená, že můžeme provádět cokoli, ale musí to být fyzicky a psychicky bezpečné a s oboustranným souhlasem partnerů
- **Strap on** – soulož s pomocí umělého připínacího penisu
- **Submisivita** – jedná se o povahový rys, který vede jedince k tomu, že má potřebu být podřízen a o sobě rozhodovat někoho jiného
- **Switch** – přeloženo z anglického slova přepínač. Jedná se o jedince, který je schopný být v dominantní i submisivní roli, přičemž takovéto střídání rolí může probíhat v rámci vztahu dvou lidí, ale nemusí být pravidlem
- **Tickling** – jedná se o lechtání chodidel, ale i různých jiných částí těla vedoucí k sexuálnímu vzrušení
- **Tit torture** – jedná se o mučení prsou, které zahrnuje různé praktiky
- **Toaletní otrok** – otrok, který slouží své Paní především při používání toalety, ale také v koupelně. V některých případech může sám být použit jako živá toaleta
- **Tortura** – jednotný výraz pro mučení
- **Trampling** – jedná se o sexuální úchylku, při které jedinec nachází vzrušení v tom, že po něm někdo šlape například v lodičkách nebo i pouze bosky
- **Waxing** – jedná se o hraní si s voskem
- **Whipping** – jedná se o bičování, které se na rozdíl od spankingu provádí pouze bičem

(Carina 2017, online)